апталық облыстық ақпаратты-жарнамалық газеті * еженедельная областная информационно-рекламная газета

ПРИОЗЁРСКИЙ Вестник

№49/537

08 декабря 2017 года

газета издается с 26.06.2004 года

ТЕЛЕМОСТ С УЧАСТИЕМ ГЛАВЫ ГОСУДАРСТВА. ПРЕЗЕНТАЦИЯ ПРОЕКТОВ КАРТЫ ИНДУСТРИАЛИЗАЦИИ КАЗАХСТАНА

6 декабря в "конгресс-центре ЭКСПО" г. Астаны, в рамках телемоста с участием Главы государства Н.А.Назарбаева состоялось 11 прямых включений из всех регионов страны, в ходе которых Президенту Казахстана были показаны наиболее значимые объекты Карты индустриализации.

- Ежегодный ввод в действие наиболее значимых проектов индустриализации стал хорошей традицией. Сегодня мы осущест-вили запуск 25 проектов в сферах металлургии, промышленности, строительных материалов, машиностроения, транспорта и логистики, – сказал Глава государства.

В своем выступлении Нурсултан Назарбаев отметил верность взятого курса на масштабную индустриализацию страны, полностью отвечающего вызовам времени.

- По всей стране за годы индустриализации было введено более 1 тысячи новых производств, создано свыше 100 тысяч постоянных рабочих мест. Сегодня мы запустили проект ТОО «Giessenhaus» по производству легированного алюминия, а в перспективе, автомобильных дисков. К сотрудничеству привлекаются известные транснациональные компании, такие как POSKO, «Евразхолдинг», Tenaris, «Полиметалл», являющиеся признанными лидерами в своих сегментах, - сказал Президент Казахстана.

Особое внимание Глава государства акцентировал на вопросах развития производственной кооперации и сотрудничества в сфере автомобилестроения, в частности, отметил начало процесса сборки автомобилей на мощностях казахстанских автозаводов.

- Сегодня в Казахстане собирают различные модели автотранспортных средств 18-ти известных брендов. Мы стали экспортировать их в Китай, Россию, Таджикистан, Узбекистан и другие страны, - сказал Нурсултан Назарбаев.

Президент Казахстана отдельно остановился на увеличении объема производства в несырьевом секторе и подчеркнул его значимость для нужд экономики страны.

- В химической промышленности транснациональная компания «Еврохим» начала строительство завода по выпуску сложных удобрений. На 14 фармацевтических предприятиях внедрили международные стандарты ДжиЭмПи. Сегодня был дан старт еще одному проекту, который АО «Химфарм» реализует совместно с крупной фармацевтической компанией «Польфарма». В строительной отрасли по базовым стройматериалам была преодолена импор-тозависимость. Реализовано свыше 180 проектов, в том числе с участием таких иностранных компаний, как Heidelberg, KNAUF, Basf, Sika и другие, - сказал Глава государства.

Кроме того, Нурсултан Назарбаев отметил важное значение инфраструктурного развития в контексте диверсификации экономики и рассказал присутствующим о запуске в рамках программы «Нурлы жол» мультимодального Евразийского транспортного коридора и завершении строительства международного транзитного коридора «Западная Европа – Западный Китай»

- За эти годы построено 2 тысячи километров железнодорожных линий, 5 тысяч километров автомобильных дорог. Реконструированы морские и воздушные гавани. В порту Курык введены в эксплуатацию железнодорожный и автомобильный паромные комплексы. В результате реализации проектов СЭЗ «Хоргос – Восточные ворота» и морского порта Ляньюньган объем транзитных контейнерных перевозок через Казахстан в направлении Азия-Европа ежегодно удваивается. Это позволит к 2020 году повысить доходы страны от транзита до 5 миллиардов долларов, - сказал Президент Казахстана.

Глава государства, отмечая успешность проведения международной специализированной выставки «ЭКСПО-2017», поручил Правительству выстроить системную работу по практическому внедрению и использованию научных изобретений в области альтернативных и возобновляемых источников энергии, продемонстрированных на выставке.

- На территории ЭКСПО будут созданы Международный финансовый центр «Астана», Международный центр по развитию «зелёных» технологий и инвестиций, Международный технопарк IT-стартапов. Необходимо обеспечить своевременный их запуск и полноценное функционирование, - сказал Нурсултан Назарбаев.

Вместе с тем, Глава государства указал на необходимость внедрения в рамках госпрограммы «Цифровой Казахстан» технологий Индустрии 4.0., а также усиления сотрудничества в данной сфере с индустриально развитыми странами и государствами ЕАЭС. Кроме того, Президент Казахстана обратил внимание на важность подготовки специалистов с современными навыками в сфере цифровых технологий.

Нурсултан Назарбаев отдельно отметил развитие инвестиционного сотрудничества, в том числе членство Казахстана в Комитете по инвестициям ОЭСР, подписание Страновой программы сотрудничества, а также принятие национальной инвестиционной стратегии, благодаря которой в стране уже успешно работают многие транснациональные компании и стратегические инвесторы.

В связи с этим Глава государства поручил Правительству принять необходимые меры по созданию условий для возвращения в страну капиталов, размещённых за рубежом, продвижению казахстанских товаров на экспортные рынки, а также усилению внимания вопросам развития предпринимательства и улучшения бизнес среды.

В заключительной части мероприятия Президент Казахстана вручил премии конкурса «Алтын сапа»: «Лучший индустриальный проект» - сопредседателю совета директоров ТОО «Giessenhaus» В.Литуеву, «Лучший инновационный проект» - руководителю проекта ТОО «Recycling Company» А.Рябинину, «Лидер качества» - председателю правления ТОО «Казфосфат» М.Есенову, «Лучшее предприятие, выпускающее продовольственные товары и/или сельскохозяйственную продукцию» - директору полного товарищества «Абзал и Компания» М.Ералиеву.

Премия гран-при конкурса «Парыз» вручена руководителю Евразийской группы А.Машкевичу.

Специальная премия по результатам рейтинга регионов и городов по легкости ведения бизнеса вручена акиму г.Астаны А.Исекешеву.

источник:www.akorda.kz

РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ: ЖАҢА ӘЛІПБИ – ЖАҢА БАСТАМА

Елбасының «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» бағдарламалық мақаласын іске асыру аясында №1 ЖБОМ 2017 жылдың 06 желтоқсан күні сағ.10.00-де «Жаңа әліпби жаңа бастама» атты кездесу өтті.

Кездесу Мемлекет басшысының 2017 жылы 27 қазанда мақұлданған қазақ тілін латын әліпбиіне көшіру туралы қаулысын талқылаудан басталды. Іс-шараның негізгі мақсаты - жастардың мемлекеттің қазіргі және келешектегі жағдайы туралы білімдерін қалыптастыру, жас ұрпақтың белсенді өмірлік жағдайын қалыптастыру, Отанға деген сүйіспеншілікті арттыру, танымдық қызығушылықты дамыту және Қазақстанды жаңғыртудағы көкжиектерді кеңейту.

2012 жылдың желтоқсанында «Қазақстан-2050» жыл сайынғы Қазақстан халқына Жолдауында Президент: «Біз алфавитімізді 2025 жылдан бастап латын әліпбиіне аударуды бастауымыз керек» - деді. Бұл дегеніміз, енді біз барлық салаларда латын алфавитіне көшуді бастауымыз керек дегенді білдіреді. Басқаша айтқанда, 2025 жылға қарай біз кеңсе жұмыстарын, мерзімді басылымдармен оқулықтарды латын тілінде шығарылуын бастайды. Бұл қазіргі заманғы технологиялық орта мен заманауи әлемдегі байланыс ерекшеліктері, XXI ғасырдағы ғылыми және оқу үдерісінің ерекшеліктері. Біз мектепте ағылшын тілін бірінші сыныптан бастап оқимыз. Кездесу барысында жастар ісі жөніндегі инспектор Дәулетбеков Рустем Талантұлы латын әліпбиі жас ұрпақ үшін ешқандай қиындық туғызбайтынын аттап өтті.

Жастардың ресурстық орталығы

ВЫСТАВКА В АСТАНЕ СТАЛА САМОЙ УСПЕШНОЙ В ИСТОРИИ

На имя Президента Казахстана Нурсултана Назарбаева поступило письмо от Генерального секретаря Международного бюро выставок Висенте Лоссерталеса. Руководитель МБВ поблагодарил Главу государства за успешное проведение ЭКСПО-2017 в Астане и отметил высокую оценку организации ЭКСПО-2017 со стороны стран-участниц Выставки.

«В мой адрес поступают отзывы стран-участниц о том, что ЭКСПО стало ярким событием и самой успешной специализированной выставкой в истории. Я уверен, что это будет способствовать дальнейшему развитию всех будущих специализированных ЭКСПО. Безусловно, успех ЭКСПО-2017 в Астане был достигнут благодаря Вашей личной поддержке и активному участию в реализации этого блестящего проекта», - говорится в письме.

В.Лоссерталес отметил, что Правительство, Национальная компания «Астана ЭКСПО-2017» под руководством Ахметжана Есимова сделали все возможное для того, чтобы инфраструктура Выставки были готовы к встрече гостей, а все международные участники ощутили особое казахское гостеприимство.

«Пользуясь случаем, я также хотел выразить Вам сердечную признательность за честь, которую Вы мне оказали, наградив орденом «Достық» Республики Казахстан. Я был глубоко тронут, когда мне сообщили о данном решении, и должен признать, что возможность работать тесно с Вами на протяжении шести лет была самым ценным опытом в моей карьере. Я надеюсь посетить город Астану, чтобы лично увидеть территорию выставки и ознакомиться с наследием ЭКСПО-2017, которое создано не только для народа Казахстана, но и для всего мира», - подчеркнул глава МБВ.

ДСО АО «НК «Астана ЭКСПО-2017»

ТҰРҒЫНДАРДЫҢ НАЗАРЫНА * К СВЕДЕНИЮ НАСЕЛЕНИЯ**

БІРЛЕСКЕН ҚАУЛЫ ЖӘНЕ ШЕШІМ

ҚАРАҒАНДЫ ОБЛЫСЫНЫҢ ӘКІМДІГІ
2017 жылғы 31 қазан
№68/02

ҚАРАҒАНДЫ ОБЛЫСТЫҚ МӘСЛИХАТЫ
2017 жылғы 3 қараша №245
Қарағанды қаласы
XI сессия

Қарағанды облысының кейбір елді мекендері мен елді мекендердің құрамдас бөліктеріне атау беру және қайта атау туралы

Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23 қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы», 1993 жылғы 8 желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының әкімшілік-аумақтық құрылысы туралы» заңдарына сәйкес, Қарағанды облысының жергілікті атқарушы органдарының елді мекендер мен елді мекендердің құрамдас бөліктеріне атау беру және қайта атау жөніндегі ұсыныстарын ескере отырып, Қазақстан Республикасы Үкіметінің жанындағы Республикалық ономастика комиссиясының 2017 жылғы 4 шілдедегі, Қарағанды облысы әкімдігінің жанындағы облыстық ономастика комиссиясының 2016 жылғы 20 желтоқсандағы және 2017 жылғы 4 шілдедегі қорытындылары негізінде Қарағанды облысының әкімдігі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ** және Қарағанды облыстық мәслихаты **ШЕШІМ ЕТТІ**:

Нұра ауданының келесі елді мекендері:

Щербаковское ауылы – Қайнар ауылы;

Киевка кенті – Нұра кенті деп қайта аталсын.

Осакаров ауданы Жансары ауылдық округінің Дальнее ауылы – Аманқоңыр ауылы деп қайта аталсын.

Сәтбаев қаласының жаңа 6-шы шағын ауданы – Нұрлы мекен шағын ауданы деп аталсын.

Приозерск қаласындағы Центральная көшесі – Тәуелсіздік көшесі;

Приозерск қаласындағы Пионерская көшесі – Ақмамық көшесі;

Приозерск қаласындағы Нагорная көшесі – Көкжиек көшесі;

Приозерск қаласындағы Приморская көшесі – Бәйтерек көшесі;

Приозерск қаласындағы Приозерная көшесі – Көктеңіз көшесі;

Приозерск қаласындағы Новая көшесі – Қоржынтүбек көшесі;

Приозерск қаласындағы Песчанная көшесі – Наурыз көшесі;

Приозерск қаласындағы Совет Армиясы бульвары – Жеңіс бульвары деп қайта аталсын.

5. Осы Қарағанды облысы әкімдігінің және Қарағанды облыстық мәслихатының бірлескен қаулысы және шешімінің орындалуын бақылау Қарағанды облысы әкімінің жетекшілік жасайтын орынбасарына және Қарағанды облыстық мәслихатының әлеуметтік-мәдени даму және халықты әлеуметтік қорғау жөніндегі тұрақты комиссиясына (С.М.Әдекенов) жүктелсін.

6. Осы Қарағанды облысы әкімдігінің және Қарағанды облыстық мәслихатының бірлескен қаулысы және шешімі алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қарағанды облысының әкімі — Е. Қошанов
Қарағанды облыстық мәслихаты сессиясының төрағасы — Қ. Оспанова
Қарағанды облыстық мәслихатының хатшысы — С. Өтешов

СОВМЕСТНОЕ ПОСТАНОВЛЕНИЕ И РЕШЕНИЕ

АКИМАТ КАРАГАНДИНСКОЙ ОБЛАСТИ
31 октября 2017 года
№68/02

КАРАГАНДИНСКИЙ ОБЛАСТНОЙ МАСЛИХАТ
3 ноября 2017 года №245
город Караганда
XI сессия

О наименовании и переименовании некоторых населенных пунктов и составных частей населенных пунктов Карагандинской области

В соответствии с законами Республики Казахстан от 23 января 2001 года «О местном государственном управлении и самоуправлении в Республике Казахстан», от 8 декабря 1993 года «Об административно-территориальном устройстве Республики Казахстан», учитывая предложения местных исполнительных органов Карагандинской области по наименованию и переименованию населенных пунктов и составных частей населенных пунктов на основании заключений Республиканской ономастической комиссии при Правительстве Республики Казахстан от 4 июля 2017 года, областной ономастической комиссии при акимате Карагандинской области от 20 декабря 2016 года и от 4 июля 2017 года акимат Карагандинской области **ПОСТАНОВЛЯЕТ** и Карагандинский областной маслихат **РЕШИЛ:**

Переименовать следующие населенные пункты Нуринского района:

село Щербаковское – на село Кайнар;

поселок Киевка – на поселок Нура.

Переименовать село Дальнее сельского округа Жансары Осакаровского района – на село Аманконыр.

Присвоить наименование Нурлы мекен – новому 6-му микрорайону города Сатпаев.

Переименовать улицу Центральная города Приозерск – на улицу Тауелсиздик;

улицу Пионерская города Приозерск – на улицу Акмамык;

улицу Нагорная города Приозерск – на улицу Кокжиек;

улицу Приморская города Приозерск – на улицу Байтерек;

улицу Приозерная города Приозерск – на улицу Коктениз;

улицу Новая города Приозерск – на улицу Коржынтубек;

улицу Песчанная города Приозерск – на улицу Наурыз;

бульвар Совет Армиясы города Приозерск – на бульвар Женис.

5.Контроль за исполнением настоящего совместного постановления акимата Карагандинской области и решения Карагандинского областного маслихата возложить на курирующего заместителя акима Карагандинской области и постоянную комиссию Карагандинского областного маслихата по вопросам социально-культурного развития и социальной защите населения (С.М. Адекенов).

6.Настоящее совместное постановление акимата Карагандинской области и решение Карагандинского областного маслихата вводится в действие по истечении десяти календарных дней после дня их первого официального опубликования.

Аким Карагандинской области — Е. Кошанов
Председатель сессии Карагандинского областного маслихата — К. Оспанова
Секретарь Карагандинского областного маслихата — С. Утешов

ТІЛ ТАҒДЫРЫ – ЕЛ ТАҒДЫРЫ

...Өз тіліңді құрметте !

Бұл бір-бірімен біте қайнасқан екі ұғымды ешқашан бөліп, жаруға болмайды. Тіл – мемлекеттің тұғырлы тірегі ғана емес халықтың рухани байлығы. Тілсіз халықтың өткені мен болашағын, мәдениеті мен тұғырлы тарихын елестету мүмкін емес. Әр елдің туған тілі ұлт құндылығын дәріптейтін бірден бір құрал. Туған тілін жоғалтқан халық ешқашанда толыққанды мемлекет болып саналмайды, себебі тіл ғана өзінің ұлттық негіздерімен әрдайым мемлекетті жаңа белестерге шығарып, жетістіктерге жеткізіп отырады. Тілі таза халықтың-мемлекеті де мәңгілік өмір сүреді. Тіл тәуелсіздігіміздің қуатты құралы, асыл ой мен парасат белгісі, елдігіміз бен бірлігіміздің туы. Еліміз тәуелсіздік алғалы бері жүргізіліп келе жатқан тіл саясатының арқасында қазіргі таңда қоғамда тіл туралы оңды көзқарас қалыптасып отыр. Мемлекеттік тіл мәртебесіне ие қазақ тілі бүгінде ұлттық руханиятымыздың өзегіне айналды.

Ұлттық сана мен мемлекеттік тілді бірінен-бірін ажыратып жатудың қажеті шамалы, бұл ұғымдар қажетті жағдайда бірдей де қолданыла береді. Себебі, бұл турасында Елбасы Н.Назарбаев: «Біз жаңғыру жолында бабалардан мирас болып, қанымызға сіңген, бүгінде тамырымызда бүлкілдеп жатқан ізгі қасиеттерді қайта түлетуіміз керек» - деп жазды «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты бағдарламалық мақаласында. Әлемдік өркениет көшінде әрбір ұлт өзінің барлық құндылықтарын, әсіресе тіл деген ұлы байлығын шама келгенше қорғап, сақтап қалуы шарт.

Мемлекеттік тіл қарпі латын әліпбиіне өту мәселесін қоғамның қызу талқылауы да жаһандануға бет бұрудың бір көрінісі. Президент айтады: «Европалық Одақтың 400 миллионнан астам тұрғыны ана тілдері – неміс, француз, испан, итальян немесе басқа да тілдерді сыйламай ма? Әлде 100 миллиондаған қытай мен индонезиялықтар, малайлар ағылшын тілін еріккеннен үйреніп жатыр ма? Бұл – бәзбіреулердің әншейін қалауы емес, жаһандық әлемге еркін кірігіп, жұмыс істеудің басты шарты. Бірақ, мәселе бұған да тіреліп тұрған жоқ. Азиядағы екі ұлы держава – Жапония мен Қытайдың бүгінгі келбеті – осы мүмкіндіктерді тиімді пайдаланудың нағыз үлгісі. «Өзімдікі ғана таңсық, өзгенікі – қаңсық» деп кері тартпай, ашық болу, басқалардың ең озық жетістіктерін қабылдай білу, бұл – табыстың кілті әрі ашық зерденің басты көрсеткіштерінің бірі».

Жаһандану құрдымына жұтылмаудың дара жолы – ұлттық дәстүрден ажырамау. Ал ұлттық дәстүрдің өзегі – ана тіліміз емес пе? Өркениеттен өз еншісін алған ұлттардың тілі мен салт-санасы, барлық құндылықтары өркендеу кезеңінде тұр. Алаш көсемі Әлихан Бөкейхан бабамыз «Қазақ тілі ғұмыр жүзінде өз бәйгесін алар» дегені орындалып, республика жұртшылығының 67 пайызын құраған қазақ халқының тілі болашаққа бет алары сөзсіз. «Қазақ тілі жаппай қолданыс тіліне айналып, шын мәніндегі мемлекеттік тіл мәртебесіне көтерілгенде, біз елімізді ҚАЗАҚ МЕМЛЕКЕТІ деп атайтын боламыз» деген Президенттің шынайы тұжырымына көзіміз жететін кезең алда тұр.

Ж. Дулатова,
Приозерск қаласының ішкі саясат, мәдениет және тілдерді дамыту бөлімі басшысының орынбасары

ЖОҒАРҒЫ СОТТА БИЗНЕС ҚҰҚЫҚТАРЫ ТУРАЛЫ ФОРУМ ӨТТІ

Жаңалықтар

Жоғарғы сот ғимаратында «Бизнестің құқықтары мен заңды мүдделерін сотта қорғаудың тиімділігін арттыру» атты форум өтті. Оған Жоғарғы сот төрағасы Қайрат Мәми, «Атамекен» Ұлттық кәсіпкерлер палатасының төралқа төрағасы Тимур Құлыбаев қатысты.

Форумда сөз алған Қайрат Мәми тиісті институттық орта мен заң үстемдігін сақтау Мемлекет басшысы жүргізіп отырған саясатты іске асырудың іргелі негіздерінің бірі болып табылатындығын атап өтті. Ал бұл тиісті құқықтық қорғау мен меншікке кепілдік берілмейінше мүмкін болмайды. Сондықтан «Атамекен» ҰКП мен сот жүйесі бірігіп, тиімді ынтымақтастықты жүзеге асыру қажет деген Жоғарғы сот төрағасы жоспарланған жұмыстың негізгі басымдықтарына тоқталды. Солардың қатарында: сот ақпаратына кең көлемде қол жеткізу және интернет пен әлеуметтік желілерге басымдық бере отырып, тиімді коммуникация орнату. «Қазіргі таңда сот істерін әділ әрі жедел қарастыру жеткіліксіз. Қоғам сот төрелігі шын мәнінде жүзеге асырылатынын, кез келген қылмыс жазасыз қалмайтынын, ал жазықсыз адам ақталатынын білуі керек», деді Қайрат Мәми. Осы орайда соттар ашықтық саясатын ұстана отырып, неғұрлым маңызды қоғамдық мүдделерді көздейтін барлық беделді ұйымдармен сындарлы байланысқа дайын екендігі аталды. Ал «Атамекен» ҰКП төралқа төрағасы Тимур Құлыбаевтың айтуынша, бүкіл әлемде сот тәуелсіздігі кәсіпкерлік пен инвестициялық ахуалды жақсартудың негізгі факторы ретінде қарастырылады. Әр кәсіпкер үшін дау – белгілі бір деңгейдегі күйзеліс, зая кеткен уақыт пен ақша, ал егер дау мемлекеттік органмен арада туындаса – онда бұл үлкен шығын, тіпті бизнестің тоқтатылуына әкеліп соғатын жағдай. Сондықтан «Дауды шешудің соңғы мүмкіндігі – сотқа жүгіну, мұнда бизнестің түбегейлі тағдыры шешіледі. Сондықтан судьялардың әділ әрі объективті жұмысынан бизнес қауымдастықтың күтері көп», деген Тимур Құлыбаев жалпы дауларды шешудегі Ұлттық палата рөлін де атап өтті. Кәсіпкерлердің мемлекеттік органдардың іс-әрекеттері туралы шағымдарының шамамен 44%-ы оң шешімін табуда. Форумда Жоғарғы соттың мамандандырылған сот алқасының төрағасы Айгүл Қыдырбаева да сөз сөйледі. Ол сот төрелігінің тиімділігін арттыру жұмысы, соның ішінде Ұлт жоспары шеңберінде жүзеге асырылған реформалардың қорытындысы туралы мәлімдеді. Кәсіпкерлердің қатысуымен орын алып жатқан ағымдағы сот практикасына, Жоғарғы соттың нормативтік қаулыларын әзірлеуге, судьялардың заң шығару қызметіне қатысуына, соттардың ақпараттық сервистерін дамытуға және дауларды соттан тыс шешудің тәсілдеріне ерекше көңіл аударылды. «Атамекен» басқарма төрағасының орынбасары Рустам Жүрсінов «кейде шенеуніктер мемлекеттің мүддесін бюджеттің кіріс бөлігін толтырумен байланыстыратындығын» атап өтті. Статистика бойынша сотта қаралатын істердің 20-30%-ы ғана бизнес пайдасына шешіледі екен. «Атамекен» өкілдері кәсіпкерлердің мүдделері бюджет мүддесімен бір қатарда тұруы қажеттігін алға тартады. Ұлттық палата Жоғарғы сотпен бірлесіп орын алатын даулардың себебі мен туындау жағдайын анықтау мақсатында салық және кедендік мәселелер, сатып алу саласы, экология, банкроттық және оңалту, әкімдіктермен және квазимемлекеттік компаниялармен болатын дауларға қатысты жеті салаға талдау жасауды жоспарлап отыр. Осылайша форум соңында бизнесті сотта қорғау бойынша бірлесе атқарылар жұмыстың жол картасына қол қойылды.

«Егемен Қазақстан»,
Александр ТАСБОЛАТ

ДІН САЛАСЫНДАҒЫ МЕМЛЕКЕТТІК САЯСАТ ТҰЖЫРЫМДАМАСЫ – ДЕР КЕЗІНДЕ ҚАБЫЛДАНҒАН ҚҰЖАТ

Дінаралық және этнос аралық ауызбіршілік

Бүгінде әлем елдерінде дін мен оның құндылықтарының халық пен қоғам өміріндегі орнының маңызы артып отырғанын көріп отырмыз. Дін мемлекеттің негізін құраушы ең маңызды фактордың бірі болғандықтан, ішкі тұрақтылықтың да кепілі.

Әлемдегі діннің дүмпуі Қазақстанды да айналып өткен жоқ. Тәуелсіз қазақ елінде діни жаңғыру үдерісі ұлттық дәстүр мен құндылықтардың қоғам өміріндегі рөлінің артуынан және жастар арасында діндарлық деңгейінің өсуінен байқалады. Мысалы, мешітке барып жатқан жамағаттың 70 пайыздан астамы жастар десек қателеспейміз. Ғаламтор желісіндегі діни сайттардың оқырмандары, фейсбук (facebook), вк (vk), инстаграм (instagram), твиттер (twitter) сияқты т.б. әлеуметтік желілердегі діни топтардың басым бөлігі тағы жас буын. Желіде діни мазмұндағы мақалалар мен әңгімелерді, діни мәтіндер мен аят-хадистерді, фатуаларды (діни шешімдер мен үкімдерді) бір-бірімен бөлісетін де осы – жастар.

Демек, қоғамда әсіресе, келешек буын жастардың арасында дінге, діни рәсімдерге, діни ақпаратқа сұраныс артып отыр. Мынадай сымсыз айди (iD) технология дамыған заманда ақпарат шексіз және қол жетімді. Егер біз жастардың осындай сұранысын қанағаттандыра алмасақ, онда олар бұл ақпаратты, дерек көздерді сырттан іздейді. Бірақ, біз ол кезде жастардың алып жатқан дін туралы ақпараттың қаншалықты дұрыс немесе бұрыс екенін, ғаламторда онлайн дәріс беріп отырған шейхтың кім екенін (шын ғалым, экстремист, террорист, псевдо шейх, радикал және т.б.) білмейміз, дереккөздің сенімді немесе сенімсіз екенін, қауіпті немесе қауіпсіз екенін дөп басып айта алмаймыз.

Ғаламтордың арғы жағында отырған «шейх» жастардың санасын өтірік уағызбен улап, баланы әкеге, қызды анасына қарсы қойып нағыз радикал қылып шығаруы мүмкін. Бүгін дұрыс діни білім алмаған ізденуші, ертең әкесі мен анасын «кәпір» - деп, бір дастарқан басына отырмайтын радикал. Өкінішке орай мұндай қанды оқиғалардың куәсі болып, зардабын да тарттық. Әсіресе, 2011 және 2012 жылдары орын алған Ақтау, Балқаш, Шұбарши, Тараз және Ақсай шатқалындағы қанды оқиғалар, Сирия сұрапылына «жиһад», «һижра» - деп көшкендер, кешегі 2016 жылғы Ақтөбе және Алматы қалаларындағы лаңкестер лаңы жадымызда қасіретті оқиға болып сақталды.

Жұртымыз осындай қайғылы оқиғалардан аман, еліміз тыныш, бейбіт өмір сүруі үшін не істеу қажет? Терроризм мен экстремизм дінге, тілге қарамайды бұл, әлем деңгейіндегі індет. Геосаяси жағдайындағы қауіптер тағы бар. Дана қазақ «жалғыздың үні, жаяудың шаңы шықпайды» демекші бұған ҚМДБ жалғыз өзі қарсы күресе алмайды, оның бұған қауқары да жетпейді, құзыреті де жоқ. ҚМДБ рухани ағартушылықпен және діни рәсімдерді орындаумен шұғылданады.

Ішкі және сыртқы қауіптердің алдын алу, Қазақстанның қауіпсіздігі мен тұрақтылығын қамтамасыз ету мемлекет еншісіндегі дүние. Сол себепті мұндай мәселеде дін мен мемлекет жұмыла жұмыс жасайды. Дін мен мемлекеттің түйісер жері де – елдің тұтастығы мен бірлігі, дінаралық келісім мен тұрақтылық. Осы мақсатта ҚМДБ мен Дін істері министрлігі бірлесе отырып жұмыс жасайды. Өйткені, ҚМДБ – Ислам дінінің сүнни бағыты Әбу Ханифа мазһабын ұстанатын Қазақстан азаматтарының уәкілетті діни ұйымы болса, Дін істері және азаматтық қоғам министрлігі – дін саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыратын мемлекеттің уәкілетті органы.

Мәселен, Дін істері және азаматтық қоғам министрі Нұрлан Ермекбаев халыққа есеп беру кездесуінде мынадай мәлімдеме жасады. Дін істер министрлігі 2016 жылдың өзінде 10 750 сайтты зерделеген. Оның ішінде 1500-ге жуық сайттан заңсыз контент анықталып, заң тәртібімен жабылған. Биылғы мониторингте 6 мыңнан аса сайт тексеріліп, 900- заңсыз контент таратып келгені белгілі болды. Сондай-ақ, әлеуметтік желілерге, кітап, баспа өнімдеріне тұрақты сараптама жүргізіліп отыр. Мысалы 2017 жылы 1,5 мыңнан аса объект сараптамадан өтіп, оның ішінде 54 материалда құқыққа қайшы контент кезіккен. Сонымен қатар, қылмыстық атқару жүйесі комитетінің барлық кітапхана қорына сараптама жүргізілген. Нәтижесінде 13 кітап деструктивті мазмұнда деп танылған. Сонымен қатар, ведомствоаралық іс-қимыл нәтижесінде мешіттерде тәртіп бұзу үлесі төмендеп, діни материалдарды тарату арналарына тұрақты мониторинг жүргізілу жолға қойылған (kazislam.kz).

Мұны кейбір азаматтар сияқты жалпы дінге қарсы күрес деп түсінбеу керек. Ондай пікір қате. Бұл – министрліктің сырттан келіп жатқан діни ақпараттарды сүзгіден өткізіп, жастарды радикалданудан сақтап, оларды теріс пиғылды діни ұйымдардың жетегінде кетпеуі үшін жат ағымдардың идеологиясымен күресі.

Әрине, олармен қарсы күресте тек күш қолдану тәсілі тиімді нәтиже бере бермесі анық. Сондықтан бұл мәселеге қарсы идеологиялық күрес жүргізудің де маңызы жоғары. Идеологиялық күрестің қандай күш екенін аға буын жақсы біледі. Сондықтан болса керек бірнеше кісі бас қоса қалса «Кеңес үкіметі кезінде мемлекеттік идеология күшті еді. Қазір ондай идеология жоқ» - деп сын айтып жатамыз. Негізінде «мемлекеттің дінге қатысты идеологиясы жоқ» - деп айту орынсыз. Мемлекеттік идеология жоқ емес, бар – «Дін саласындағы мемлекеттік саясаттың 2017-2020 жылдарға арналған тұжырымдамасы» осының айқын дәлелі.

Кез-келген мақсатты істің бағыты мен бағдары, бекітілген құжаты болады. Біз айтып отырған дін саласындағы (2017-2020) жылдарға арналған тұжырымдама да мемлекеттің дін саласына қатысты атқаратын жұмыс бағыты мен бағдары, стратегиялық мақсаттары қамтылған құжат. Басқаша айтқанда, бұл құжат – елдегі конфессияаралық және этносаралық келісімді жетілдіріп, бейбіт өмірді нығайтып, дәстүрлі діліміз бен дінімізді (Әбу Ханифа мазһабын) сақтап, адасқан діни-сенімдердің алдын алу үшін мемлекетіміздің үш жыл бойына атқаруы тиіс жұмыс жүйесі. Мемлекеттің дін саласына қатысты ресми көзқарасы.

Бұдан былай мемлекет (Дін істері министрлігі уәкілетті орган ретінде) осы тұжырымдаманы басшылыққа ала отырып ҚМДБ-мен қоян қолтық жұмыс жасамақ. Мысалы, елдің рухани тірегі болған асыл дініміздің жалпыға ортақ адамгершілік қағидаларын насихаттау, дін догмаларын дұрыс ашықтау, мұсылманшылық құндылықтарды түсіндіру, жоғары білімді дін мамандарын, теологтарды даярлау, шет мемлекетке шәкірттер жіберу, имамдардың діни һәм зайырлы білімдерін жетілдіру сияқты т.б.

Экстремизм, терроризм және деструктивті ағымдар мен адасушыларға қарсы күресте күшпен қатар ағартушылық жолдарын да қарастырған жөн. Жастарға шынайы діни білім беріп, олардың жалпы білім көкжиегін кеңейту де маңызды. Арнайы діни білімнің болмауы, шала сауаттылық, діни ұғымдарды (жиһад, такфир, һижрет, талақ т.б.) қате түсіну, дін мен дәстүрді ажырата алмау сияқты кемшіліктер де экстремизмге әкеліп соқтыруы әбден мүмкін. Дін – дұрыс түсінген адам үшін рухани кемелденуге жетелейтін, ал қате түсінген адам үшін қиындыққа айналары сөзсіз. Негізінен адасқандар мен экстремистердің қатарына қосылатындар дұрыс діни тәрбиеден нәр алмағандар. Ақтөбе, Атырау, ақтау сияқты еліміздің басқа да өңірлерде намаз оқымағандарды «кәпірге» шығарып, олардың дүние-мүліктерін тонауды адал етіп жүргендер міне, осылар. Сондықтан жастарға тура бағыт беріп, дұрыс тәрбиелеуде мемлекет пен дін қызметкерлері күш біріктіргендері абзал.

Кеше ғана қабылданған бұл құжаттың (тұжырымдама) аясында атқарылған оңды іс-шаралардың келесісі – мұсылман бірлестігін қолдау қорының құрылуы. Қордың қызметі коммерциялық емес қайырымдылық ұйым ретінде әлеуметтік жобаларды қаржыландыруға, білім-ағартушылық шараларды жүргізуге, сонымен қатар, діни бірлестік қызметкерлері жұмысының тиімділігін көтеру және мекемелердің қызметін қолдауға бағытталған. «Уақып» қорының қызметі негізінен мынадай міндеттерді шешуге бағытталып отыр:

–елдегі бейбітшілік пен тұрақтылықты қамтамасыз етуге үлес қосу;

–тұрғындардың әлеуметтік аз қамтылған тобы мен мүмкіндігі шектеулі азаматтарға көмек көрсету;

–балалар мен жастардың физикалық және интеллектуалдық дамуын қолдау;

–діни радикализм мен экстремизмнің алдын алу;

–мамандардың біліктілігін көтеру және шалғайда орналасқан діни бірлестіктердің (имамдардың) әлеуметтік мәселелерін шешу және т.б.

Назар салсаңыз осы айтылған тармақшалардың барлығы да тұжырымдамада қамтылған мәселелер. Мақсат – елдегі дінаралық және ұлтаралық келісімді нығайту, бейбіт өмір мен тұрақтылыққа үлес қосу, мүмкіндігі шектеулі азаматтарға жәрдем беру, діни радикализм мен экстремизмнің алдын алу, шалғай елді-мекендегі имамдардың әлеуметтік жағдайын шешу, діни білім беру жүйесін реттеу және т.б.

Шағын мақалада келтірілген біздің бір-екі мысалымыз дін саласына қатысты қабылданған тұжырымдаманың мазмұнын толық аша қоймасы анық. Онда елдегі діннің ахуалы айтылып, түрлі (мемлекеттік басқару, мемлекеттік қызмет, құқық қорғау, қарулы күштер, БАҚ, білім беру, денсаулық сақтау, мәдениет, спорт) салалар бойынша дінге қатысты ұстаным баяндалған. Бірақ, біздің мақсат – оқырманды шаршату емес, дін саласына қатысты қабылданған осы құжатты қарапайым сөзбен тарқатып, сізді онымен аз да болса таныстыру. Бұл біздің азаматтық борышымыз деп білемін. Діни қайшылықтар негізінде туындайтын радикализммен байланыстағы келеңсіз үрдістер бой көрсетіп отырған бүгінгі уақытта елдегі тұрақтылық пен ауызбіршілікті нығайту үшін әрбіріміз қолдан келгенше үлес қосуымыз керек.

Дінді қоғамнан бөліп қарау мүмкін емес. Былтыр ғана Елбасы Нұрсұлтан Назарбаевтың қаулысымен құрылған Дін істері және азаматтық қоғам министрлігінің пайда болуы діннің қоғамдағы орны мен маңызын аңғартқандай. Әсіресе, 18 конфессия мен үш жарым мыңнан астам діни субъектілері ресми түрде тіркелген мемлекетте дінаралық келісімнің маңызы жоғары. Осы ретте, дінге қатысты мәселелердің барлығын тек бір мекемеге ғана (ҚМБД-ға немесе Дін істер министрлігі) жүктеп қоймай, әрбір Қазақстан азаматы ат салысқаны жөн. Қазақ «жұмыла көтерген жүк жеңіл» - демекші еліміздегі дінаралық және этносаралық ауызбіршілікті сақтау баршамызға ортақ міндет.

Жалғас САДУАХАСҰЛЫ,
дінтанушы, философия ғылымдарының кандидаты

АЯУЛЫ АҚЫННЫҢ 70 ЖЫЛДЫҒЫ

Ақын Қайыпназар Шотбасов 70 жаста

Өлең – менің өмірдегі серігім,
Өзгелердің бәрінен де жерідім.
Сол өлеңнің жолдарынан іздесін,
Өлгеннен соң іздесе егер мені кім... деп - тірісінде жырлап кеткен Тауелібай өңірінің алғашқы кәсіби журналистерінің бірі, КСРО және ҚР журналистер Одағының мүшесі, ұзақ жылдар Тамды ауданындағы «Социалистік шаруашылық», кейіннен «Тамды шаруагері» газетінде редактор болып қызмет атқарған Қайыпназар Шотбасов Кеңес одағы тарқаған соң Жамбыл облысының Сарыкемер ауылына келіп қоныстанған болатын. Ол кісі менің журналистика мен ақындық жолдағы ұстазым десем артық емес. Осы атпал азаматтың мектебінен өткенімді мақтан етемін. Бұл кездер Қайыпназар ағаның поэзия саласындағы ең өнімді шығармашылық жылдары болды. Осы жерде тілшілік қызметін атқара жүріп, өлең жазуымен талмай айналысқан қаламы қарымды, ойы жүйрік ақын оншақты жыр жинақтарын шығарып үлгерді. Байзақ ауданның Құрметті азаматы, жазба ақындардың республикалық жыр мүшәйраларының бірнеше дүркін жүлдегері атанды. Осыдан бірнеше жыл бұрын дүниеден өткен аяулы ақынын Сарыкемер жұртшылығы ұмыта алмапты. Жуықта Қ.Шотбасовтың туғанына 70 жыл толуына орай еске алу ісшарасы және ақын атындағы байқау ауданда екінші рет ұйымдастырылды.

Алдымен ақын шығармашылығына арналған аудандық байқау мектеп оқушылары арасында өткізілген болса, араға екі жыл салып қайта жалғасын тапқан шара жас мұғалімдер арасында өрбіді. «Қазақстанның 40 жылдығы» атындағы мектеп-гимназиясында Шотбасовтар әулетінің, «Ауыл жаңалығы» газеті редакциясы мен аудан әкімдігі білім бөлімінің ұйымдастыруымен Қазақстан Жазушылар Одағы және ҚР Журналистер Одағының мүшесі Қайыпназар Жалғасбайұлы Шотбасовтың 70 жылдығына арналған жас мұғалімдер арасында өткізілген байқау өлеңсүйер қауымның көңілінен шықты. Еңбек ардагері Күнтуған Ақназаровтың ақын ағасына арнауы және № 3 Байзақ колледжінің жастар ісі жөніндегі инспекторы Заман Молдабаевтың «Байзақ жері – байтағым» әнімен ашылған салтанатты шарада Қайыпназар ағаның бұрын-соңды жарияланбаған жырлары топтастырылған «Дүниедүрмек» атты кітабының тұсаукесер рәсімі өтті. Жаңа жыр жинағының тұсауын аудан әкімдігі ішкі саясат бөлімінің басшысы Салтанат Иманова, журналист жерлесі Қали Жолдасов, ақынның тонның ішкі бауындай араласқан інісі Әлім Тәуенов, «Қазақстанның 40 жылдығы» атындағы мектеп-гимназиясының директоры Гүлмира Есентаева қиды. Бұдан кейін аудандық мәдениет үйінің әншісі А.Жылысбекова «Сұлу құмыра» әнін шырқады. Ақынды ардақтауды өз міндеті санаған ақын-сазгер Қасқырбай Нарбатыр аталмыш шараны жүргізіп отырса, бұдан бұрын мектеп оқушылары арасында ұйымдастырылған «Қайыпназар қайырымдары» байқауының бас жүлдегері Ұлбосын Нұржаубаева ақынның «Білмеймін, неге ақындар ерте өледі?» өлеңін нақышына келтіре орындады. Бұл күні байқауға аудан аумағындағы білім беру мекемелерінен он бір үміткер қатысты. Ережеге сай, жас мұғалімдер ақынның басылымда жарияланған он өлеңін жатқа білуі тиіс болса, берілген билет арқылы бір өлеңді мәнерлеп оқып, басқа өлеңдерінің бірінен үзінді оқу талап етілді.

Байқауға төрелік еткен ақын Жанатбек Тұрғынбайтегі, «Ауыл жаңалығы» газетінің бас редакторы Гүлмира Тажиева, білім бөлімінің әдіскері Қарлығаш Маутаева байқау үміткерлерінің мәнерлеп оқу шеберліктерін, дауыс мәнері мен тіл тазалығына және сахна мәдениетіне баса назар аударып отырды. Бірінен соң бірі сахнаға көтерілген жас ұстаздар ақын Қ.Шотбасовтың «Қайырлы таң, қазағым!», «Байзақ жері - бақыт төрі», «Айналайын атыңнан қазақ деген», «Қандай жақсы», «Асыл адам», «Мәңгі бақи өлмеуге сөз жаралған», «Сәлем айт бізден, Тамдыға», «Әйелге тағзым», «Мен сені шын сүйемін» атты шығармаларын мәнерлеп оқып, көпшілікті риза етті.

Әділқазылар шешімі шыққанға дейін кеш қонақтары алдында әдебиетші Тоймұрат Қожамұратов өзінің арнау өлеңін және Меруерт Қайыржанқызы ҚР Журналистер Одағының мүшесі, қарағандылық ақын Нұрғали Қарабековтің ақынға арнаған жыр арнауын оқыды. Журналист Қали Жолдасов ісшараны ұйымдастыруға атсалысқан азаматтарға Қазақстан Жазушылар Одағының Алғыс хаттарын табыстады. Ақынның жары Аманкүл Алдашова өз ризашылығын білдірсе, байырғы қаламгер Жүсіп Әлқожаев және өзге де азаматтар Қ.Шотбасов туралы естеліктер айтты. Екі сағаттан астам уақытқа созылған байқаудың нәтижесінде Сарыкемер мектеп-гимназиясының мұғалімі Заида Момышева бірінші орынды иеленсе, қос бірдей екінші орынды «Қазақстанның 40 жылдығы» атындағы мектеп-гимназиясының мұғалімі А.Сатыбалдиев пен Ә.Жанқұлиев атындағы орта мектебінің мұғалімі Ж.Қарасаева өзара бөлісті. Жүлделі үшінші орындар Ғ.Мұратбаев мектеп-гимназиясынан А.Ерғалиеваға, Көктал орта мектебінен Н.Ештаеваға және Бурыл орта мектебінен Ж.Балтабаеваға бұйырды. Жеңімпаздар және өзге де байқауға белсене қатысушылар ұйымдастырушылар мен демеушілер тарапынан дайындалған дипломдармен һәм Алғыс хаттармен марапатталды. Оларға бағалы сыйлықтар, естелік кітаптар табыс етілді. Шара соңында ақын Қайыпназар Шотбасовтың рухына құран бағышталып, көпшілікке дәм таратылып, құран бағышталды.

Н.ӨТЕП.

Суретте: ақынның жаңа кітабы мен кештен көрініс

Иман айнасы

ДІНИ ТАНЫМ – ТҰРАҚТЫЛЫҚ НЕГІЗІ

Бүгінде қоғамдық ортада кереғар діни ағымдар мен оларды жақтаушылардың қарасы көбейіп және ондайлар өздерінің адасқандарымен қоймай өзгелерді де адастырып жүргендігі расталып отыр. Сондықтан діни ахуалды зерттеу, әлемдік деңгейдегі жинақталған тәжірибе мен ең өзекті мәселеге байланысты елімізде насихат, түсіндіру жұмысын жүргізу қолға алынған. Мұндай жұмыстарды қазіргі таңда діни бірлестіктерде атқаруда. Солардың бірі Қарағанды қаласында орналасқан «Нұрлы білім» қоғамдық бірлестігі. Жақында айтулы бірлестіктің төрағасы Мақсұт ҚОЖАХМЕТОВПЕН сұхбаттасқан едік.

– Алдымен өзіңіз басқарып отырған «Нұрлы білім» қоғамдық бірлестігінің атқаратын жұмыстармен оқырмандарды таныстыра кетсеңіз. Қоғамдық бірлестік қашан, қандай мақсатта құрылды?

– «Нұрлы білім» қоғамдық бірлестігі 2013 жылдан бастап қызмет етіп келеді. Осы 4 жылдан аса уақыт ішінде біраз жұмыс атқарылды. Басты – бағытымыз алдын алу шаралары, насихат, түсіндіру жұмысын жүргізу. Радикализм, терроризм, уахабизм, салафизм сияқты өзекті мәселелерге тереңдетілген дәрістер оқимыз. Уақыт өткен сайын діни ұғымдар да өзгеретіндігі белгілі жайт. Мәселен, ерте замандағы айтылған уағыздарды бүгінгі жаһандану дәуіріндегі жетістіктермен байланыстырып түсіндіру жұмыстары. Бұл жерде дін қағидаларын бұрмалауларға жол бергізбеген абзал. Біз ежелгі түсініктен түсіндіретін болсақ, халыққа дұрыс жетпеуі мүмкін. Діни білімсіздіктің алдын алу – кезек күттірмес мәселе. Атап айтқанда, ағартушылық жұмыстарға баса назар аударамыз. Мешіттермен, қала мен аудандардың ішкі саясат бөлімдерімен қоян-қолтық жұмыс атқарамыз. Биылдың өзінде жалпы алдын алу іс шаралары мақсатында Қарағанды облысы аумағындағы мекемелерде, ұйымдарда, оқу орындарында, мешіттерде 322 кездесу мен семинарлар ұйымдастырылды. Азаматтық және дін жоралғыларын орындайтын аудитория үшін 368 рет жеке ақпараттық-түсіндірме жұмыстары жүргізілді. Бізде Рүстем Сыздықов, Жанболат Хушкелдиев бастаған білікті 9 теолг бар. Барлығыда оқыған. Жан-жақты дінге қатысты мәселелердің ара жігін ашып беруге қауқарлы. Бірлестікте түсіндірме қағаздарынан бөлек, Рүстем Сыздықовтың осы жылы «Жихадтың шын мағанасы және оның діни экстремизм мен халықаралық терроризм мазмұнындағы трансформациясы» атты қазақ және орыс тілінде әдістемелік құралы шықты. Мұның барлығы деструктивтік діни ағымдардан зардап шеккендерге көмегін берері сөзсіз. Сонымен қатар, Қазақстан Республикасының дін саласындағы мемлекеттік саясатының 2017-2020 жылдарға арналған тұжырымдамасы қазіргі кездегі қордаланған көптеген мәселелерді шешуге бағытталды. Дін саласындағы мемлекеттік саясат, заңдар, діни бірлестіктердің қызметі, діни білім алу, жасөспірімдерді қорғау, ішкі және сыртқы қауіпсіздікті сақтауға бағытталғандығын да айта кеткен жөн.

– Кейбір ел ішіне іріткі салған діни ағымдар идеологиялық жұмыстарын ғаламтор арқылы жандандырып, өз жағына адамдарды әлеуметтік желілер арқылы тартып жатқандығы мәлім. Осы экстремистік мазмұндағы материалдарды шектеу мақсатында биыл елімізде бірнеше сайтқа тексеру жасалып, күдік тудырғандары бұғатталды. Қоғамдық бірлестік осы бағыттағы жұмыстарға қолұшын беріп отыр ма?

– Біздің елімізде БАҚ және интернет – контентке күнделікті мониторинг жасалып отыр. Бірлестіктің қолынан бұғаттап, шектеу қою келмейді. Біз тек әлеуметтік желідегі жат пиғылды пікірлерге сырттай сараптама жасап, тиісті орындарға ескерту жасай аламыз. Мәселен Сирия соғысына өз еркімен кеткен қазақстандық азаматтардың көбісі ғаламтордағы теріс пиғылды жандардың арбауына түскендігі анық. Діни сауатсыздықтың салдарынан олар ата-ананың, туған-туыстарының көз жасына, аяғына жығылып, жалынғанына қараған жоқ, барлығын қиып кете барды. Жат ағымның жетегіне еріп, қылмыстық жолға байланып, надандықтың, жалғандықтың, діни соқырлықтың құрбанына айналды. Адастырушылардың қармағына іліккенде отбасыларда дәстүрге қарсы шығушылар белгі берді. Ата-аналардың көбі баласы болған соң осы жағдайларға көз жұма қарады. Ақырында балалары қару асынып, өзге елге аттанып, қан төгіскке араласып, қылмыскер атанды. Міне, осындай жағдайды болдырмауға еліміздің өңірлерінде ақпараттық насихаттау топтары және оңалту орталықтары, қоғамдық бірлестіктер мен діни бірлестіктер жұмыла қызмет жасап жатыр. Діни экстремизмнің алдын алу аясында елімізде, оның ішінде жастар арасында жүйелі ақпараттық-түсіндіру жұмыстары қарқынды жүріп, бұрынғыданда жұмыс күшейді. Дін – нәзік және өзекті. Жастарға дінді дұрыс түсіндіруіміздің маңызы жоғары. Дін – рухани қазына деп білсек, алайда, қазіргі заман білім мен ғылымға негізделген дінді қажет етеді. Осы тұрғыдан алғанда елімізде ауқымды жұмыстар атқарылуда. Дәстүрлі ислам дінінің өзектілігін жиі айтып келеміз.

– Біз көп жылдан бері дәстүрлі ислам дінін ұстану қажеттігін тілге тиек етіп, басылымдарда жариялап, кездесулерде айтып жатамыз. Оқырманға түсінікті болу үшін дәстүрлі ислам жөнінде тарқата айтып берсеңіз?

Халқымыздың тарихы мен мәдениеті көптеген ғасырлар бойы Ислам дінімен өзара байланыса дамып келгендігін ғалымдарымыз дәлелдеп отыр. Ислам діні мен қазақ халқының өзіндік руханияты мен мәдениетінің қалыптасуындағы байланыстың болғандығы ақиқат. Мәселен, қазақ елінің арғы тегі болып есептелетін көне түркілер исламның қалыптасуы мен жетілуіне өз үлестерін қосқандығын тарих беттерін парақтасақ түйсінеміз. Ел болып тойлаған XV ғасырда Жәнібек пен Керей негізін қалаған Қазақ хандығының тұсында Ислам діні жоғарғы хандық биліктің нығаюы мен түрлі қазақ тайпаларының бір этникалық қауымға бірігуіне ықпал еткен идеологиялық факторлардың біріне айналған. Қазақ хандығында Исламның сүнниттік бағытының ханафи мәзһабын ұстанып, елдің бірлігін бекітті. Абылай ханның ақылшысы, кеңесшісі Бұқар жырау Қалқаманұлы халықты имандылыққа шақырғандығы өлеңінде «тайға таңба басқандай» айқындалып тұр. «Тілек» деп аталатын өлеңінде Бұқар бабамыз:

«Бірінші тілек тілеңіз,
Бір Аллаға жазбасқа
...Бесінші тілек тілеңіз
Бес уақытты бес намаз,
Береуі қаза қалмасқа», – деп жырлайды.

Яғни, біз бабаларымыз ұстанған исламды дәстүрлі дініміз деп айтуға негіз бар. Пайғамбарымыз Мұхаммед: «...Көпшілікпен бірге болыңдар! Бөлінуден сақтаныңдар», – деген өсиет қалдырған. Алла Тағала қасиетті Құранда «Әли Имран» сүресінде: «...Бөлінбеңдер», – деп әмір етті. Сондықтан Исламды ұстанған ата-бабаларымыз қашан да ынтымақ пен береке-бірліктің туын жыққан жоқ. Ал, бүгінгі ұрпақтың еншісіне осынау үрдісті жалғастырып, баба жолымен жүре білгені абзал.

– Елбасының «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты мақаласында айтылғандай «ұлт үнемі дамып отыратын тірі ағза» десек, өз бет-бейнемізді сақтай отырып, жаңа үрдістерге бейімделе білген ұлт қана өміршең бола алатындығы сөзсіз. Десек те, қазіргі кезде өзекті мәселелерінің бірі – діни экстремизм. Кейіннен жылдары пайда болған әсіредіншілдер немесе теріс ағымдардың өкілдері туралы не айтасыз?

– Елбасының Қазақстан халқына жолдаған «Қазақстан – 2050» стратегиясы – мемлекеттің жаңа саяси бағыты» атты Жолдауында «Мемлекеттің және қоғамның басты міндеті – дәстүрлері мен мәдени нормаларына сай келетін елдің діни санасезімін қалыптастыру, сондай-ақ радикализм, экстремизм және терроризмнің барлық көрінісіне бірлесе отырып қарсы әрекет ету керек» деген болатын. Бұл ретте Заңға енгізіліп отырған толықтырулар мен өзгертулер түрлі жат пиғылды ағымдардың қатерінен жас буынды алдын ала отырып, олардың бейбіт елде өмір сүріп, жан-жақты дамуын қамтамасыз ету арқылы қоғам тыныштығын сақтауды көздейді. Бүгінде елдегі діни ахуалдың тұрақты және бақылауда екенін атап өткеніміз дұрыс. Уәкілетті және құқық қорғау органдарының жүйелі түрде жүргізіліп отырған жұмыстарының нәтижесінде діни жағдай тұрақтылығы сақталуда. Ақиқатпен бірге жалғандық қатар жүреді. Өткенге көз жүгіртсек, дінде де солай саяси жағдайлар етек алып, Пайғамбарлардың өмірлері де жалғандықпен күрес жолында өткен екен. Халықаралық зерттеулердің мәлімдеуінше, бүгінгі таңда қантөгістердің басым бөлігі зайырлы ұстанымдағы емес, діни фундаментализм басым елдерде орын алып отыр. Дінді жамылып өз мақсатын көздейтін жат ағымды насихаттау арқылы халықтың басын айналдырып, қоғам тайдыруға жұмыс жасайтын топтардан қашанда сақ болуымыз қажет. Олар әлі оң мен солын танымайтын жастарды шырмауына түсіруге ықпал етеді.

– Уахабилік ағымның пайда болуы мен ерекшеліктері қандай?

– Қазіргі секталардың барлығының көздейтіні – адамды алдау арқылы өз тобына қосып, көбейтуді мақсат қылады. Мұның ар жағында, әрбір дәстүрлі емес діни секталар қатарын көбейтіп саясатқа араласуды, сол арқылы мол табысқа жетуді алға қояды. Табыс көбейген соң, билікпен тартысқа түсуге ұмтылатындығы анық. Түптеп келгенде, көбісінің мақсаты – осы. Оны Ислам әлемінде ХХ ғасырдың алпысыншы жылдарында діни секталар белсенді түрде саясатқа кіріскенін аңғаруға болады. Көп жағдайда діни ағымдардың шығуы байлықпен тікелей байланысты болып отырған.

Ал, енді сіз айтып отырған «уахабилік» атауының ең алғашқы идеялық тұрғыдан қалыптасу уақытын ғалымдарымыз әдебиеттерде хижри жыл санауы бойынша VIII ғасыр деп көрсетеді. Бұл ағымның бастау алуына Ибн Тәймияның Ахлус суннаға өзгеше жасаған пікірлері басты себеп. XII ғасырдан бастап Мұхаммед ибн Абдул Уахабтың күш салуының арқасында бұл ағым өз жақтастарының қатарын көбейте бастаған. Қолдаушыларының ең алғашқылары көшпелі бәдәуилер болды. Қазіргі уақытта кез келген мұсылман қауымдарының арасында бұл ағысды қабылдағандар баршылық. Уахабилік ағымын жақтаушылардың мұсылмандардан өз ойларынша айырмашылығы – мұсылмандардың сенімдерін айыптап, тек өз сенімдерін ғана дұрыс деп тануы. Зерттеулерді зерделесек фундаменталистер 3-4 ғасыр бұрынғы исламды да емес, мүлде ары, 14 ғасыр бұрынғы пайғамбар мен халифтер заманын аңсайды. Негізгі белгілері: исламды «бидғаттан» тазартуға ұмтылады, яғни көптеген ұлттық салт-дәстүрлерді жоққа шығарады. Оның ішінде, әулиелерді құрметтеуді, басына зиярат етуді, Алланы еске алуды терістейді, қоғам өмірін реттейтін ережелер тек қана Құран мен сүннет деп біледі, зайырлы заңдардың бәрін харам деп жариялайды, мәзхабтарды мойындамайды және жиһадты мұсылмандардың ең қасиетті міндеті деп біледі, соғысты тек «кәпірлерге» ғана емес, кейбір «дінбұзар» мұсылмандарға да жариялайды. Бұл бүгінде анықталған. Исламдағы бұл саяси қозғалысты ислам елдерінде «салафизм», ал, батыс елдерінде «радикализм» деп атайды. Ал, «салафизм» бұрынғы КСРО территориясында «уахабилік» деген атпен белгілі болды. Уахабилердің негізін қалаушы Абдул-Уахаб салафизм өкілдерінің бірі Ибн Тәймияның ізбасары болған деседі.

Абдул-Уахаб әулиелердің басына бару күнә, пайғамбардың қабіріне тәуәп ету күнә, жалпы сопылықтың өзі күпірлік деген өзінің идеяларын осы Ибн Тәимияның еңбектерінен алған. Осынау идеяларды дамытқан Абдул-Уахаб «кәпірлерді өлтіру – жақсылық және бұл мұсылман адамның дін үшін жасай алатын жақсылықтарының ішіндегі ең үлкені, әмбе жәннатқа тура апаратын зор құрбандық» деп түсіндіріп жол сілтеген. Бүгінде әлем бойынша, Әл-Уахабтың бұл идеясы қазір террористік ұйымдардың өз әрекеттерін негіздейтін басты дәйегі болып отыр. Уахабилік ағым ұстанушылар ел ішіне оң ниетпен келмейтіндігі белгілі.

– Жаңа сұхбат барысында жат пиғылды бірнеше сайттың бұғатталғандығы айтылды. Сіз мұсылман дінін ұстанушыларға білім, кеңес алу үшін мешіт имадарынан бөлек, қандай сайттың көмегіне жүгінуге болатындығын айтып өтсеңіз?

– Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының рұқсат берген сайттарынан ғана ақпарат, алып білмегенімізді оқуға болады. Елімізде таратылатын күмәнді көптеген белгісіз ақпараттар мен хабарламалардың тұрғындардың діни көзқарасын қалыптастыруға бағытталатыны белгілі. Олардың ішінде дәстүрлі емес болып саналатын діни ұйымдар мен топтардың, тіпті экстремистік, теріс сенімдік мәліметтер болуы да мүмкін. Осыған байланысты дін жолына бет бұрғысы келетін, не болмаса діни сауатын жетілдіргісі келетін азаматтар, жастар діни білім мен мәліметтерді Қазақстанда дәстүрлі болып саналатын ақпарат көздерінен алуы барынша маңызды екендігін айтқым келеді. Жұртымыздың діни тұрғыда білімін жетілдіріп, теріс діни ағымдардың жетегіне кетуіне жол бермеуге күш салу басты міндет. Олардың қоғамға қаншалықты зиянды жақтары бар екендігін айтып түсіндіргеніміз дер уақытында қимылдау маңызды. Өйткені, еліміздегі теріс діни ағымдардың көбеюі, осы ағымдарға кірген бауырларымыздың бір-біріне және қоғамға көзқарастарының және ой-пікірлерінің, іс-әрекеттерінің сол тараптан басқарылуы еліміздің тыныш тіршілігі мен сан ғасырлардан бері қолданып келе жатқан салт-дәстүрлерімізге, сонымен бірге дәстүрлі діни ұстанымымызға қарама-қайшылық туғызып, берекені кетіретіндігі анық.

Осы жағдайлардың алдын алу мақсатында, Қазақстандағы псевдо-исламдық ағымдарға қарсы ата-бабаларымыздың ежелден ұстанып келе жатқан, исі қазақ халқымыздың озық дәстүрлері мен әдет-ғұрыптарымен біте қайнасқан Имам Ағзам мәзһабын негізге ала отырғандығы сауапты іс. Еліміз үшін рухани сауаты жоғары, білімді жастарымызды көбейту мақсатында ұлттық рухымыздың мәйегі Абай, Шәкәрім, Мәшһүр Жүсіп сынды ғұламалардың жазған еңбектерін кеңінен пайдалануымыз керек. Сонда ғана, жас ұрпаққа үлгі-өнеге, тура жол көрсетіп, ел тізгінін қолына алар жастарымыздың көздері ашық, көкірегі ояу боларына сенімдіміз. Біздің сөз басында «дәстүрлі Ислам діні» деуіміздің мәні де осында жатыр. Исламды қабылдаған соң діннің қойған талаптары мен шарттарын, бұйрықтарын орындау, мұсылмандар арасында топқа, жікке бөлінбеу керек. Әрбір адам өз елінің азаматы ретінде, өз мемлекетінің, қоғамның және келешек ұрпақтың "қой үстіне бозторғай жұмыртқалаған" заманда өмір сүруіне ықпал етуге және жауапты екендігін естен шығармауы қажет. Осындай ұстанымда, бағытта ғана қазіргі таңда әлемде кең етек алып отырған індеттермен күресіп, теріс, арам пиғылдағы идеология мен саясатқа, лаңкестік әрекеттердің жол кесуге болады.

– Шет елдерге оқуға кеткен кейбір жастар жат ағымның жетегіне еріп, халықтың арасында теріс ағымды насихаттағанды туралы көп әңгіме өрбіді. Осы өзге елге білімін жетілдіруге кеткен адамдарға бақылау бар ма?

– Тәуелсіздіктің алған тұста, жастар діни білім алу мақсатында шетелдік оқу орындарына көптеп барғаны рас. Өзге елден білім алған жақсы әрине, жастардың жан-жақты шыңдалуына үлкен тәжірибе. Десек те, дәл діни білім алуға келгенде қауіптенуіміз орынды жайт. Басқа елдің діни танымын, діни тәжірибесін, сол елдердің ұлттық мәдени құндылықтарын алып келіп те жалпақ жұртқа тықпалауы да дұрыс емес. Алдағы уақыттарда жастардың шетелде діни білім алу мәселесі мемлекет тарапынан реттеледі. Тарқата айтқанда, заңнамалық өзгерістер шетелде діни білім алғысы келетіндер үшін бірқатар талаптар қарастырылу жолында. Келешекте Қазақстанда жоғары діни білім алған мамандар ғана шетелде діни білім ала алатын талап қойылады. Үкімет діни сауаттылық деңгейі қалыптасқан тұлғаларға ғана рұқсат беру арқылы біз жастардың және қоғамның діни қауіпсіздігін қамтамасыз етте алатындығына сенім артып отыр. Әсірединшілдік мәселесімен күресте ең әуелі идеологиялық кешенді жұмыс жүргізу арқылы қоғам мүшелерін терроризм, экстремизм және радикализммен саналы түрде күресетін, сақтануға мейілінше қабілетті рухани сана қалыптастыру көзделуде. Тоқсан ауыз сөзді тобықтай түйсек. Негізінде, діни таным – тұрақтылық негізі.

Сұхбаттасқан Нұрдос КӘРІМ.

Сыбайлас жемқорлыққа жол жоқ

МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТТЕР КӨРСЕТУ МӘСЕЛЕЛЕРІ ЖӨНІНДЕГІ ВЕДОМСТВОАРАЛЫҚ ЖҰМЫС ТОБЫНЫҢ ҚАЖЕТТІЛІГІ, МАҚСАТЫ МЕН МІНДЕТІ

2017 жылдың қаңтар айынан бастап Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі Қарағанды облысы бойынша департаментінің *(бұдан әрі – Департамент)* жанынан мемлекеттік қызметтер көрсету мәселелері жөніндегі ведомствоаралық жұмыс тобы *(бұдан әрі –Топ)* құрылған болатын.

Топтың мақсаты – жергілікті деңгейде көрсетілетін мемлекеттік қызметтер бойынша көкейкесті мәселелерді шешу, халықтың пікірін ескере отырып, мемлекеттік қызметтер көрсету сапасын арттыру үшін қызмет көрсетушілерге ұсынымдарды әзірлеуде мемлекеттік органдардың, азаматтық сектор және үкіметтік емес ұйымдардың өкілдерінің күш-жігерін біріктіру болып табылады.

Топтың міндеттері – халыққа мемлекеттік қызмет көрсету бойынша атқарылып жатқан жұмыс шеңберінде азаматтық қоғамның Департаментпен кері байланысын қамтамасыз ету және де үкіметтік емес ұйыммен, жеке және заңды тұлғалармен ынтымақтасу, олармен енгізілген мемлекеттік қызметтердің сапалы көрсетілуіне бағытталған ұсыныстарын талқылауға негізделген.

Топтың құрамы облыстық мәслихат депутаттарынан, мемлекеттік органдардың, қоғамдық бірлестіктердің, кәсіпкерлік субъектілерінің және бұқаралық ақпарат құралдарының өкілдерінен тұрады.

Ағымдағы жылдың өткен аралығында Топтың 7 отырысы өткізілді. Отырыстарда мемлекеттік қызметтерді көрсететін объектілердің мүмкіндігі шектеулі азаматтарға қолжетімділікті ұйымдастыру бойынша жүргізілген талдаудың қорытындысы, электронды түрде көрсетілетін қызметтерді насихаттау, мемлекеттік қызметтердің сапалы әрі уақтылы көрсетілуі және тағы басқа да қоғамдық маңызы бар сұрақтар қарастырылды.

Сондай-ақ, Топтың ұсынысы негізінде Қарағанды мемлекеттік техникалық, Қазтұтынуодағы Қарағанды экономикалық және Ө.А.Байқоңыров атындағы Жезқазған университеттері жанынан мемлекеттік қызмет көрсету орталықтары құрылды. Алдағы уақытта облыстың басқа да жоғары оқу орындарында аталмыш мемлекеттік қызмет көрсету орталықтарын құру жоспарлануда.

Сонымен қатар, Топ отырысында Департаментпен мемлекеттік көрсетілетін қызметтерді көрсету саласында жүргізілген тексеріс іс-шараларының қорытындысы және аталмыш салада жүргізіліп жатқан жұмыстар бойынша мемлекеттік мекемелердің бірінші басшыларының есептері тыңдалды, сәйкесінше Топ мүшелерімен тиісті ұсыныстар енгізіліп, басшылық қатарынан 8 лауазымдық тұлғалар әр-түрлі тәртіптік шараларға тартылды.

Бүгінде Топтың отырыстарын өңірлерде өткізу мүмкіншілігі шектеулі болуына байланысты соңғы 2 отырыс видеоконференц-байланысы арқылы Қарағанды облысының барлық өңірлерінің қатысуымен өткізілді. Аталмыш тәжірибе болашақта жалғасын таппақ.

Топ мүшелерімен жыл басынан өткізілген 7 отырыстарда 23 сұрақ талқыланып, 57 ұсыныстар енгізілді. Бүгінгі таңда оның 52 орындалып, орындау мерзімінің бар болуына байланысты 5 ұсыныс орындалу үстінде. Бұл мәселе Департаменттің қатаң бақылауында.

Мемлекет басшысы Н.Назарбаевтың «Қазақстанның үшінші жаңғыруы: жаһандық бәсекеге қабілеттілік» атты 2017 жылғы 31 қаңтардағы Қазақстан халқына жолдауына сәйкес мемлекеттік қызметтер көрсету үдерісі мейлінше оңтайландырылуға тиіс. Құжаттардың мерзімі мен тізбесін қысқартып, қайталанатын рәсімдерді жою керек. Бұл орайда адамның өзінің баруын қажетсінбейтін толық электрондық форматқа көшіру керек делінген.

Өз кезегінде Топ аталмыш тапсырманы жүзеге асыратын мемлекеттік қызмет берушілердің атқаратын жұмыстарына баға бере отырып, орындалысын үнемі назарда ұстайтын болады.

Топ алдында келе жатқан жылға қойылған міндеттер көп. Мысалға, қызмет берушілер тарапынан мемлекеттік қызметтерді көрсету процессін жеңілдету әрі оңтайландыру, негізсіз рәсімдер мен әкімшілік кедергілерді жою, мемлекеттік көрсетілетін орындарда қызмет алушыларға қолайлы жағдай жасау, өзіне-өзі қызмет көрсету саясатын насихаттау сияқты атқарылатын жұмыстарына баға беру, қадағалау. Бұл орайда, Топтың мемлекеттік көрсетілетін қызметтердің сапасының артуына қосатын үлесі зор екенін атап өту қажет.

Қызметтерді сапалы әрі уақтылы алу мүмкіндігінің болуы бұл заман талабы, ал оны заман талабына сай бере алу бұл қызмет берушінің міндеті екенін олар түсінуі тиіс.

А.Алыбекова,
ҚР Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл Агенттігінің Қарағанды облысы бойынша департаментінің мемлекеттік қызметтер көрсету басқармасының бас маманы

Діни тәрбие басты назарда

ПРИОЗЕРСК ҚАЛАСЫНДАҒЫ ДІНИ АХУАЛ

Бүгінде әлем құбылмалы әрі тербелмелі күйді басынан кешіп тұр. Тап кеше ғана «XXI ғасыр дерті - ЖИТС, нашақорлық, содан кейін Эбола вирусы болса, қазіргі кезде нағыз XXI ғасыр дерті болып – діни экстремизм және терроризм болып табылады. Бұл дерттен әлемде миллиондаған бейкүнә, жазықсыз адамдар зардап шегуде. Қазақ қоғамының да дүние кеңістігін шарпыған дәл осындай діни рухани дағдарыстан алшақ кете алмайтыны түсінікті.

Еліміздің ата заңында ар-ождан бостандығы туралы, дінге және діни нанымға байланысты кемсітуге болмайтындығы, сондай-ақ қандай дін болмасын, азаматтардың ерекшеліктеріне қарамастан тең құқылы екендігі тушылық бағдарламалар ұсыну, орта және жоғары білім беру саласында аталмыш олқылықтың орнын толтыру үшін жасалып жатқан шаралардың одан әрі жетілдіру міндеті тұр.

Осыған байланысты, ел ішінде діни жағдайды тұрақтандыру мақсатында әртүрлі қоғамдық бірлестіктерде теологтар жұмыс жасайды. Осындай, қоғамдық бірлестіктердің бірі «Нұрлы білім» деструктивтік діни ағымдардан жапа шеккендерге көмек орталығы» қоғамдық бірлестігі болып табылады. Қоғамдық бірлестіктің теологы А.Абдрашев 2017 жылдың мамыр айынан бастап жыл соңына дейін Приозерск қаласында азаматтардың деструктивті жалған ағымдардан сақтау және діни экстремизм және терроризмнің алдын алу мақсатында біршама жұмыс жүргізген болатын. Атап

жазылған. Дегенмен, соңғы бірнеше жылда қалыптасқан еліміздегі діни ахуал заңдық жағынан болсын, діни сауаттылық тұрғысынан болсын біраз шараларды қабылдау керектігін дәлелдеді деуге болады. Осы орайда жастардың құқықтық және діни сауаттылығын жетілдіру бағытында әлі де атқарылар шаралар көп. Олай болатыны, қазіргі дәстүрлі емес деп атап жүрген діни ағымдардың негізгі назары жастарға бағытталып, олардың қатарын көбінесе жастар толтырып отыр.

Сондықтан, ел ішінде исламды белгілі бір хадистер мен аяттар аясында түсіндірмек болған, тура жолдан адасып, ақыр аяғында «басын қай жарға соғарын білмей дағдарған» жандардың кездесуі біз үшін таңсық болудан, я таңдану тудырудан қалды.

Ал бұған қарсы тұру үшін жеке тұлғаның құқықтық және діни сауаты маңызды рөл атқарады. Ал жастардың құқықтық және діни сауатын арттыру, жүйелі шаралар өткізу, діни ағартайтсақ, теолог А.Абрашев азаматтармен жекеше жұмыс жүргізіп, діни экстремизм мен терроризм идеяларының таралуына тосқауыл қою мақсатында, қаладағы мектептерде оқушылар мен ұстаздар, қала мекемелерінің, әскери бөлім қызметкерлерінің арасында, жалпы профилактикалық іс-шаралар жүргізді.

Приозерск қаласында жүргізілген әлеуметтік сауалнама негізінде Приозерск қаласындағы діни жағдай тұрақталып қалғаны анықталды.

Елбасымыз Нұрсұлтан Әбішұлы: «Еліміздің және жастардың ең басты байлығы-сапалы білім»-деген еді. Сондықтанда, біздің, ең басты міндетіміз деструктивті діни ағымдардың фанаты болу емес, жастарды білім алуға, зайырлы мемлекетіміздің патриоттары болуға тәрбиелеу.

Г. Шарбекова,
Ішкі саясат, мәдениет және тілдерді дамыту бөлімінің басшысы

Құттықтаймыз!

ОҚУШЫ ЖЕҢІСПЕН ОРАЛДЫ

Қарағанды облысы білім басқармасының «Сарыарқа дарыны» аймақтық ғылыми-практикалық орталығы» коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорыны, «Болашақ» академиясы тарапынан мектептер басшылығына 2017-жылдың 23-қазаны мен 5-қарашасы аралығында 11-сынып оқушылары арасында Қазақстан Республикасының валюта күніне арналған облыстық эссе байқауын өткізетіндігі туралы хабарлама келген болатын. Байқауға қатысу үшін сұраныс және байқауға қатысатын жұмысты 2017-жылғы 5-қарашаға дейін «Болашақ» академиясының электронды поштасына жіберу керек болғандықтан, оған қатысуға лайықты оқушыны таңдау қажет болды. Мектеп басшылығымен кеңесе отырып, озат оқушы Сандуғаш Амандақ пен Ақниет Ағатаеваны байқауға қатысуға лайықты деп таптық.

Аталған байқаудың ережесі, оның тәртібі мен шарттары, жұмысты бағалаудың өлшемдері мен эссені рәсімдеу тәртіптері де қатаң еді. Осы талаптардың үдесінен шыға алады деген сеніммен екеуін де байқауға дайындауға кірістім. Алғыр және талапшаң оқушы дайындыққа шын ықыласпен кірісті. Байқау талабы бойынша мәтіннің маңыздылығы мен байқау тақырыбына сәйкес келуі, тұжырымдамалық тұтастық, дәйектілік, дәлелдеу, жаңашылдық, дербестік идея, қамту ауқымы мен жалпы білгірлік, отаншылдық бағыт, көркемдік деңгей, сауаттылық пен стилистика – осының бәрі жұмыстан көрініс табуы тиіс болды. Әрине, бұл мектептің бітіруші оқушысына ауыр сын болғаны рас. Дегенмен, алған бетінен қайтпаған Сандуғаш аталмыш талаптардың бәрін еңсеру үшін бар білімі мен білгін салып бақты. Мен өз тапапымнан жалпы бағыт-бағдар беріп, қандай материалдардан, қандай әдебиеттерден, қандай дереккөздерден пайдалануы керек екені бойынша кеңес беріп отырдым. Бұл дайындық күндері Сандуғашта дұрыс ұйқы мен күлкінің болмағанын байқап жүрсем де, оның ойын бөлмеуге тырыстым. Оның осы байқаудағы жеңіске деген құлшынысы аса ерекше еді. Мен оның үмітінің ақталуын Құдайдан тілеумен болдым.

Сонымен жуықта аталған байқау қортындыланып, оның нәтижесі де белгілі болды. Аймақтағы барлық қала, аудандардан қатысқан 11-сыныптың 86 оқушылары арасынан оза шауып, жүлдегер аталған оқушылардың есімдері белгілі болды. «Баласы бәйгеге шапса, үйде отырып анасы тақымын қысады» демекші, қашан жеңімпаздар белгілі болғанша менің де, мектеп басшылығы мен ұжымның да жандары мұрындарының ұшында болған толғанысты сөзбен айтып жеткізу мүмкін емес еді ол кездері. Мектептің барша ұжымы оған тілектес болды. Десе де, біздің де, Сандуғаштың да еңбегі мен үміті ақталды. Ол жалпы бағалау бойынша жүлделі екінші орынға ие болды. Оған Қазақстан Республикасы Білім және Ғылым Министрлігі «Болашақ» академиясының «Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы» тақырыбындағы облыстық эссе байқауында 2-орынға ие болғаны үшін арнайы сертификаты табысталды. Сертификаттың маңыздылығы сонда, Сандуғаш Амандық «Болашақ» академиясында оқудың бірінші жылында 50 пайыз жеңілдік алуға құқылы болмақ.

Сандуғаштың бұл жеңісі мектебіміздің ғана емес, қаламыздың мерейін үстем етті. Біздегі білім беру дәрежесінің қай деңгейде екенін көрсетті. Сонымен қатар Академия ректорының қолынан мектеп директоры Қарлығаш Серікқызы Алтынбекова және эссе байқауында қатысқан оқушыны дайындап, белсенділік танытқаным үшін маған да «Алғыс хаттар» табыс етілді. Бізге жасампаз ұрпаққа білім мен тәрбие беру жолындағы еңбектерімізде жаңа табыстар тіледі. Осы қуанышымызды қала тұрғындарымен бөлісіп, сүйінші сұрау үшін осы мақаланы жазуды жөн санадым. Себебі біздің бәріміздің жеңісіміз бен жетістігіміз де, қуанышымыз да ортақ деп білемін.

А. Е.СҚАҚОВА,
№ 2 мектеп экономика пәнінің оқытушысы.
Суретте: жеңімпаз оқушы мен ұстазы

ТҰРҒЫНДАРДЫҢ НАЗАРЫНА *** К СВЕДЕНИЮ НАСЕЛЕНИЯ

Қазақстан Республикасы
Энергетика министрінің
2017 жылғы 23 қазандағы № 356
1-қосымша

ТҰРМЫСТЫҚ ТҰТЫНУШЫЛАРҒА АРНАЛҒАН ЭЛЕКТРМЕН ЖАБДЫҚТАУДЫҢ ҮЛГІЛІК ШАРТЫ

Приозерск қаласы	«02» желтоқсан 2017 ж.
(шарт жасасу орны)	(шарт жасасу күні)

Бұдан әрі Тараптар деп аталатын ЖШС «Казэнергоцентр»,
(энергиямен жабдықтаушы ұйымның атауы)
«13» __тамызындағы_ 2015ж. № 15015078 лицензияға сәйкес тұтынушыларды электрмен жабдықтауды жүзеге асырушы, бұдан әрі Сатушы деп аталатын, __________ Попова Зинаида Леонидовна __________
(лауазымы, тегі, аты, әкесінің аты)
атынан, Жарғы негізінде әрекет етуші, бір тараптан және бұдан әрі Тұтынушы деп аталатын
____
(тегі, аты, әкесінің аты)
немесе ____________________________________ негізінде әрекет етуші оның өкілі____________________________________
(тегі, аты, әкесінің аты)
төмендегілер туралы осы электрмен жабдықтау шартын (бұдан әрі - Шарт) жасасты:

1-тарау. Шартта пайдаланылатын негізгі ұғымдар

1. Осы Шартта мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) есептік кезең - тұтынылған электр энергиясы есепке алынатын және тұтынушыға төлеу үшін ұсынылатын электрмен жабдықтау шартымен айқындалатын уақыт кезеңі;

2) тұрмыстық тұтынушы - электр энергиясын тауарларды, жұмыстарды өндіруге (сатуға) және көрсетілетін қызметтерді ұсынуға байланысты емес өзінің тұрмыстық мұқтаждары үшін пайдаланатын жеке тұлға;

3) коммерциялық есепке алу аспабы - электр қуатын, электр немесе жылу энергиясын коммерциялық есепке алуға арналған, Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен қолдануға рұқсат етілген техникалық құрылғы;

4) электр энергиясын коммерциялық есепке алу жүйесі - электр энергиясы мен қуаты шығынын анықтауға арналған коммерциялық есепке алу құралдарының жиынтығы (электр энергиясын есептеуіш, ток пен кернеудің өлшеу трансформаторлары) және өзара белгіленген схема арқылы жалғанған құрылғы (коммутациялық аппарат);

5) электр энергиясын сату нүктесі - энергиямен жабдықтаушы ұйыммен электр энергиясын беру туралы шарты бар энергия беруші ұйымның жауапкершілігі шекарасында орналасқан нүкте.

Осы Шартта қолданылатын өзге де ұғымдар мен терминдер Қазақстан Республикасының электр энергетикасы мен табиғи монополиялар саласындағы заңнамасына сәйкес қолданылады.

2-тарау. Шарттың мәні

2. Сатушы сату нүктесіне дейін Тұтынушыға электр энергиясын беруге міндеттенеді, ал Тұтынушы осы Шарттың тәртібі мен талаптарына сәйкес тұтынған электр энергиясы үшін ақы төлеуге міндеттенеді.

3. Шарт Тұтынушымен оның Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында белгіленген тәртіппен энергия беруші ұйымның желісіне тікелей қосылған жабдығы мен коммерциялық есепке алу аспаптары болған жағдайда ғана жасалады.

3-тарау. Тұтынылатын электр энергиясын есепке алу

4. Сатушы берген және Тұтынушы қабылдаған электр энергиясының көлемі коммерциялық есепке алу аспаптарының көрсеткішімен, ал олар болмаған немесе уақытша бұзылған кезде - есептік жолмен анықталады.

5. Коммерциялық есепке алу аспаптарының саны осы Шартқа сәйкес коммерциялық есепке алу аспаптарының тізбесінде көрсетіледі.

6. Коммерциялық есепке алу аспаптарының көрсеткіштерін алуды Сатушының, энергия беруші ұйымның өкілдері сағат 21-00-ден кешіктірмей жүргізеді. Электр энергиясын коммерциялық есепке алудың автоматтандырылған жүйесін пайдалану барысында аспаптардың көрсеткіштерін қашықтықтан алу кез келген уақытта жүзеге асырылуы мүмкін.

Есепке алу аспаптарының көрсеткіштерін Тұтынушы өз бетімен шеше алады. Көрсеткішті шешу барысында және төлеу құжаттарын төлеу барысында Тұтынушы жіберген қателерді Сатушы және (немесе) энергия беруші ұйым олардың анықталуы бойынша және алты айдан аспайтындай мерзім ішінде есепке алады.

4-тарау. Электр энергиясы үшін ақы төлеудің тәртібі

7. Тұтынушы төлемді Сатушы берген төлем құжаты негізінде есептік айдан кейінгі айдың 25-күнінен кешіктірмей жүргізеді. Есептік кезең бір күнтізбелік айды құрайды.

Смарт-картасы бар коммерциялық есепке алу аспаптарын қолдануға негізделген электр энергиясының автоматтандырылған коммерциялық есепке алу жүйесі болған жағдайда, Тұтынушы тұтынған электр энергиясы үшін төлемді төлем құжатынсыз өз бетінше анықтаған көлемде өтейді.

8. Жаңа тарифтерді қолданысқа енгізу тұтынушыларға 3 (үш) күннен кешіктірмей бұқаралық ақпарат құралдары арқылы алдын ала хабарлағаннан кейін жүзеге асырылады және осы шартты қайта жасасу үшін негіз болып табылмайды.

5-тарау. Тұтынушының құқықтары мен міндеттері

9. Тұтынушы:

1) жасалған шарттарға сәйкес электр энергиясын алуға;

2) жасалған шарттың талаптарына сәйкес энергия өндіруші, энергия беруші және энергиямен жабдықтаушы ұйымнан электр энергиясын жеткізбеуден немесе сапасыз жеткізуден келтірілген нақты нұқсанның орнын толтыруды талап етуге;

3) шарттар жасасуға және оларды орындауға байланысты даулы мәселелерді шешу үшін сотқа жүгінуге;

4) тұтынылған электр энергиясы үшін сараланған тарифтік есепке алу жүйелері бойынша ақы төлеуді Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген тәртіппен жүргізуге құқылы.

(соңы 7 басы)

Приложение 1
к Министра энергетики
Республики Казахстан
от 23 октября 2017 года № 356

ТИПОВОЙ ДОГОВОР ЭЛЕКТРОСНАБЖЕНИЯ ДЛЯ БЫТОВЫХ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ

город Приозерск	«_02_» декабря 2017 г.
(место заключения договора)	(дата заключения договора)

ТОО «Казэнергоцентр»,
(наименование энергоснабжающей организации)
осуществляющее электроснабжение потребителей согласно лицензии № 15015078_ от «_13_» августа 2015г., именуемое в дальнейшем Продавец, в лице _директора Поповой Зинаиды Леонидовны, (должность, Ф.И.О.) действующего на основании Устава ______________________________,
с одной стороны, и ____
____,
(Ф.И.О.)
именуемый в дальнейшем Потребитель, или его Представитель, в лице
____,
(Ф.И.О.)
действующий на основании ______________________________,
именуемые в дальнейшем Стороны, заключили настоящий договор электроснабжения (далее - Договор) о нижеследующем:

Глава 1. Основные понятия, используемые в договоре

1. В настоящем Договоре используются следующие основные понятия:

1) расчетный период - период времени, определяемый договором на электроснабжение, за который потребленная электрическая энергия учитывается и предъявляется к оплате потребителю;

2) бытовой потребитель - физическое лицо, использующее электрическую энергию для собственных бытовых нужд, не связанных с производством (продажей) товаров, работ и предоставлением услуг;

3) прибор коммерческого учета - техническое устройство, предназначенное для коммерческого учета электрической мощности, электрической или тепловой энергии, разрешенное к применению в порядке, установленном законодательством Республики Казахстан;

4) система коммерческого учета электрической энергии - совокупность приборов коммерческого учета для определения расхода электрической энергии и мощности (счетчик электрической энергии, измерительные трансформаторы тока и напряжения) и устройство (коммутационный аппарат), соединенные между собой по установленной схеме;

5) точка продажи электрической энергии - точка, расположенная на границе ответственности энергопередающей организации, с которой энергоснабжающая организация имеет договор на передачу электрической энергии.

Иные понятия и термины, используемые в настоящем Договоре, применяются в соответствии с законодательством Республики Казахстан в области электроэнергетики и в сферах естественных монополий.

Глава 2. Предмет Договора

2. Продавец обязуется подавать Потребителю электрическую энергию до точки продажи, а Потребитель обязуется производить оплату за потребленную электрическую энергию в порядке и на условиях согласно Договору.

3. Договор заключается с Потребителем только при наличии у него оборудования непосредственно присоединенного к электрическим сетям в порядке, установленном действующим законодательством Республики Казахстан в области электроэнергетики, и приборов коммерческого учета.

Глава 3. Учет потребляемой электрической энергии

4. Количество электрической энергии, поданной Продавцом и принятой Потребителем, определяется показаниями приборов коммерческого учета, а при их отсутствии или временном нарушении - расчетным путем.

5. Количество приборов коммерческого учета отражается в перечне приборов коммерческого учета согласно приложению к настоящему Договору.

6. Снятие показаний приборов коммерческого учета производится не позднее 21-00 часа представителями Продавца, энергопередающей организации. Дистанционное снятие показаний при использовании автоматизированных систем коммерческого учета электрической энергии допускается в любое время.

Допускается самообслуживание Потребителя при снятии показаний приборов коммерческого учета. Ошибки, допущенные Потребителем при снятии показаний и оплате платежных документов, учитываются Продавцом и (или) энергопередающей организацией по мере их выявления в пределах срока, не превышающего шести месяцев.

Глава 4. Порядок оплаты электрической энергии

7. Оплата производится Потребителем не позднее 25 (двадцать пятого) числа месяца, следующего за расчетным, на основании платежного документа, выписанного Продавцом. Расчетный период составляет один календарный месяц.

В случае наличия автоматизированной системы коммерческого учета электрической энергии, основанной на применении приборов коммерческого учета со смарт-картой, оплата за потребленную электрическую энергию производится Потребителем самостоятельно в определяемом объеме без выставления платежного документа.

8. Введение в действие новых тарифов осуществляется после предварительного уведомления потребителей не менее чем за 3 (три) рабочих дня через средства массовой информации и не является основанием для перезаключения данного Договора.

Глава 5. Права и обязанности Потребителя

9. Потребитель имеет право:

1) получать электрическую энергию в соответствии с заключенным договором;

2) 7требовать от энергопроизводящей, энергопередающей и энергоснабжающей организаций возмещения реального ущерба, причиненного недопоставкой или поставкой некачественной электрической энергии, в соответствии с условиями заключенного договора;

3) обращаться в суд для решения спорных вопросов, связанных с заключением и исполнением договора;

4) производить оплату за потребленную электрическую энергию по дифференцированным тарифным системам учета в порядке, установленном законодательством

(окончание на стр. 7)

ТҰРҒЫНДАРДЫҢ НАЗАРЫНА *** К СВЕДЕНИЮ НАСЕЛЕНИЯ

ТҰРМЫСТЫҚ ТҰТЫНУШЫЛАРҒА АРНАЛҒАН ЭЛЕКТРМЕН ЖАБДЫҚТАУДЫҢ ҮЛГІЛІК ШАРТЫ

(соңы. басы 6 бет.)

10. Тұтынушы:

1) тұтынушылардың меншігіндегі электр және энергия қондырғыларының және коммерциялық есепке алу аспаптарының тиісінше техникалық жай-күйін ұстап тұруға, Қазақстан Республикасының электр энергетикасы саласындағы нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес олардың техникалық жай-күйіне қойылатын талаптарды орындауға;

2) электр энергиясын сатып алу-сату шартында айқындалған энергия тұтыну режимдерін сақтауға;

3) Қазақстан Республикасының біртұтас электр энергетикалық жүйесіндегі электр энергиясының стандарттық жиілігін ұстап тұруға бағытталған нормативтік талаптарды орындауға;

4) жасалған шарттарға сәйкес босатылған, берілген және тұтынылған электр энергиясының ақысын уақтылы төлеуге;

5) энергиямен жабдықтаушы және энергия беруші ұйымдардың жұмыскерлерін коммерциялық есепке алу аспаптарына, сондай-ақ мемлекеттік энергетикалық қадағалау және бақылау жөніндегі органның жұмыскерлерін, жергілікті атқарушы органдардың уәкілетті өкілдерін электр және энергия қондырғыларының техникалық жай-күйін және пайдалану қауіпсіздігін бақылауды жүзеге асыру үшін жіберуге міндетті.

6-тарау. Сатушының құқықтары мен міндеттері

11. Сатушы, энергия беруші ұйымды қатыстыру арқылы:

1) Тұтынушы немесе оның өкілі алған фактісін растауға мүмкіндік беретін жазбаша хабарлау арқылы электр энергиясын беру тоқтатылғанға дейін кемінде күнтізбелік 30 (отыз) күн бұрын жазбаша ескерту шартымен Тұтынушы пайдаланған энергияны төлемеген жағдайда шартты орындауды тоқтата тұруға;

2) шартты жасаумен немесе орындалуымен байланысты даулы мәселелерді шешу үшін сотқа жүгінуге құқылы.

12. Сатушы:

1) жасалған Шарттарға сәйкес электр энергиясын беруге;

2) Тұтынушыға келтірілген нақты залалды толық көлемде өтеуге;

3) Тұтынушы немесе оның өкілі алған фактісін растауға мүмкіндік беретін тәсілмен төлемегіні үшін электр энергиясын беруді тоқтата тұрғанға дейін кемінде күнтізбелік 30 (отыз) күн бұрын жазбаша хабарлауға;

4) бұқаралық ақпарат құралдарында хабарландыру орналастыру арқылы, сондай-ақ төлем құжаттарындағы осы өзгерістерді көрсете отырып, электрмен жабдықтау қызметтеріне тарифтер, олардың өзгеруі туралы Тұтынушыны хабардар етуге;

5) Тұтынушыдан оған ұсынылатын электр энергиясы үшін өз кассалары арқылы, сондай-ақ банк операцияларының жеке түрлерін көрсететін банктер мен ұйымдар арқылы төлем қабылдауды қамтамасыз етуге;

6) тұтынған электр энергиясының төлемін өтеу үшін Тұтынушыға ай сайын төлем құжатын ұсынуға;

7) жабдықты жөндеу және жаңа тұтынушыларды қосу бойынша жоспарлы жұмыстарды жүргізу үшін Тұтынушыны электр энергиясымен жабдықтауды тоқтату туралы ажыратудан күнтізбелік үш күн бұрын жоспарлы тоқтату туралы хабардар етуге;

8) табиғи монополиялар саласында басшылықты жүзеге асыратын мемлекеттік органмен келісілген тарифтер бойынша электр энергиясын беруге міндетті.

7-тарау. Тараптардың жауапкершілігі

13.Электрмен жабдықтау шарты бойынша өз міндеттемелерін орындамаған немесе тиісінше орындамаған жағдайда, тараптар нақты келтірілген зиянды өз еркімен өтеуге немесе келіспеген жағдайда сот шешімі бойынша өтеуге міндетті.

14.Тараптар форс-мажор (зілзалалар, әскери әрекеттер, террористік актілер) жағдайларынан туындаған, сонымен қатар тараптардың еркінен тыс болған түрлі (электр беру желілерінің және басқа жабдықтардың зақымдалуы немесе ұрлануы) жағдайларда электр энергиясын берудегі үзілістер үшін материалдық жауапты болмайды.

8-тарау. Қорытынды ережелер

15.Шарт Тұтынушыны белгіленген тәртіпте жалғанған желіге қосылу сәтінен бастап жасасқан болып есептеледі.

Шартқа тараптар қолдарын қояды, әрі ол бір жыл мерзімге қолданылады.

Шарттың мерзімі аяқталғаннан кейін тараптардың бірі Шартты тоқтату немесе өзгерту туралы өтінім білдірмеген жағдайда, Шарт белгіленбеген мерзімге және жасасқан кездегі талаптарымен ұзартылған болып есептеледі.

Шарт Тараптардың келісімі бойынша өзгертілуі мүмкін.

16. Осы Шарттың талаптарын орындауға байланысты Сатушы мен Тұтынушы арасындағы барлық даулы мәселелер туындаған жағдайда, Сатушы 3 (үш) жұмыс күні ішінде даулы мәселені өз еркімен шешу үшін Тұтынушыға хабарлайды.

17. Шартқа тараптардың келісімен енгізілетін барлық өзгерістер мен толықтырулар Шарттың ережелеріне қайшы келмеуі тиіс, олар қосымша келісім түрінде ресімделеді, тараптардың уәкілетті өкілдерінің қолы қойылып, заңнамада белгіленген тәртіп бойынша ресімделеді.

9-тарау. Тараптар деректемелері

Сатушы	Тұтынушы
«Казэнергоцентр» ЖШС______________	
100009, Қазақстан Республикасы________	
Қарағанды қ., Гоголь көш., 34А, каб.№301 БСН 070140004018 ІІС KZ33914012203KZ002CA «Сбербанк» ЕБ АҚ БСК SABRKZKA e-mail: kaz.ec@mail.ru Директор Попова З.Л.	
М.Б.	

ТИПОВОЙ ДОГОВОР ЭЛЕКТРОСНАБЖЕНИЯ ДЛЯ БЫТОВЫХ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ

(окончание. начало на стр.6)

Республики Казахстан.

10. Потребитель обязан:

1) поддерживать надлежащее техническое состояние электро- и энергоустановок и приборов коммерческого учета, находящихся в собственности потребителей, выполнять требования к их техническому состоянию в соответствии с нормативными правовыми актами Республики Казахстан в области электроэнергетики;

2) соблюдать режимы энергопотребления, определенные договором купли-продажи электрической энергии;

3) выполнять нормативные требования, направленные на поддержание стандартной частоты электрической энергии в единой электроэнергетической системе Республики Казахстан;

4) своевременно оплачивать отпущенную, переданную и потребленную электрическую энергию согласно заключенным договорам;

5) допускать работников энергоснабжающих и энергопередающих организаций к приборам коммерческого учета, а также работников органа по государственному энергетическому надзору и контролю, уполномоченных представителей местных исполнительных органов для осуществления контроля технического состояния и безопасности эксплуатации электро- и энергоустановок.

Глава 6. Права и обязанности Продавца

11. Продавец, посредством привлечения энергопередающей организации, имеет право:

1) приостановить исполнение Договора, в случае неоплаты Потребителем использованной им электрической энергии, при условии письменного предупреждения не менее чем за 30 (тридцать) календарных дней способом, позволяющим подтвердить факт получения Потребителем или его представителем;

2) обращаться в суд для решения спорных вопросов, связанных с заключением и исполнением Договора.

12. Продавец обязан:

1) предоставлять электрическую энергию в соответствии с заключенными договорами;

2) возместить Потребителю в полном объеме причиненный ему реальный ущерб;

3) письменно уведомить Потребителя не менее чем за 30 (тридцать) календарных дней до приостановления подачи электрической энергии за неоплату способом позволяющим подтвердить факт получения уведомления Потребителем или его представителем;

4) информировать Потребителя о тарифах на услуги электроснабжения, их изменении путем размещения объявления в средствах массовой информации не менее чем за 3 (три) рабочих дня, а также с указанием информации о данных изменениях в платежных документах;

5) обеспечивать прием платежей от Потребителя за предоставляемую ему электрическую энергию через собственные кассы, а также банки и организации, осуществляющие отдельные виды банковских операций;

6) ежемесячно представлять Потребителю платежный документ для оплаты за потребленную электрическую энергию;

7) информировать Потребителя о планируемом прекращении подачи электрической энергии в связи с проведением со стороны энергопередающих организаций плановых работ по ремонту оборудования и подключению новых потребителей не позднее, чем за три календарных дня до отключения;

8) предоставлять электрическую энергию по тарифам, согласованным государственным органом, осуществляющим руководство в сфере естественных монополий.

Глава 7. Ответственность сторон

13. В случаях неисполнения или ненадлежащего исполнения обязательств по договору электроснабжения, стороны обязаны возместить причиненный реальный ущерб в добровольном порядке либо в случае не достижения договоренности - по решению суда.

14. Стороны не несут материальной ответственности за перерывы в подаче электрической энергии, вызванные форс-мажорными обстоятельствами (стихийные явления, военные действия и террористические акты), а также обстоятельствами, не зависящими от сторон (хищение или повреждение линий электропередачи и другого оборудования).

Глава 8. Заключительные положения

15. Договор считается заключенным с момента первого фактического подключения Потребителя в установленном порядке к присоединенной сети.

Договор подписывается сторонами и действителен сроком на один год.

При отсутствии заявления одной из сторон о прекращении или изменении Договора об окончании срока, он считается продленным на неопределенный срок и на тех же условиях, какие были предусмотрены Договором при его заключении.

Договор может быть изменен по соглашению сторон.

16. В случае возникновения спорных вопросов между Продавцом и Потребителем, связанных с исполнением условий данного Договора, Продавец в течение 3 (трех) рабочих дней уведомляет Потребителя для решения спорного вопроса в добровольном порядке. В случае не достижения договоренности решения спорных вопросов осуществляется по решению суда, по месту исполнения данного Договора.

17. Все изменения и дополнения, вносимые по договоренности сторон в Договор, не должны противоречить положениям Договора, оформляются в виде дополнительного соглашения, подписываются уполномоченными представителями сторон и оформляются в установленном законодательством порядке.

Глава 9. Реквизиты сторон

Продавец	Потребитель
ТОО «Казэнергоцентр»____________	
100009, Республика Казахстан________	
г.Караганда, ул.Гоголя, 34А, каб.№301 БИН 070140004018 ИИК KZ33914012203KZ002CA в ДБ АО «Сбербанк» БИК SABRKZKA e-mail: kaz.ec@mail.ru Директор Попова З.Л.	
М.П.	

Образовательная инклюзия

СЛУЖБА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГИЧЕСКОГО СОПРОВОЖДЕНИЯ В УСЛОВИЯХ ИНКЛЮЗИВНОГО ОБРАЗОВАНИЯ

В статье рассмотрены вопросы службы психолого-педагогического сопровождения инклюзивной практики в образовательной среде. Проанализированы характерные особенности взаимодействия специалистов службы с участниками образовательного пространства. Обоснована необходимость коллегиального подхода в работе с учащимися ОВР. Даются основные направления, цели и задачи работы СППС.

Во все времена в обществе были люди, отличающиеся по своим психофизиологическим особенностям от общепринятых норм. Люди с особыми потребностями в обучении, трудовой деятельности, повседневной жизни. Во все времена было разное отношение к таким людям. Сегодня понятие «толерантность» стало упоминаться очень часто. Сегодня мы говорим, что наше общество должно быть толерантным, высокодуховным. Откуда берутся корни духовности? От отношения друг к другу. С младенческих лет мы должны показать нашим детям, что все люди равны, никто не должен разделяться по каким - либо признакам. И вот здесь на первый план выходит вопрос инклюзивного образования. При правильной организации обучения и воспитания в условиях инклюзивной практики общество перестает делиться на «инвалид - не инвалид». Здоровые дети будут воспитаны на принципах толерантности и гуманизма, а дети с особенностями развития не будут считать себя «не таким как все».

Актуальность инклюзивного образования в современном мире не вызывает сомнений. Наша система образования находится в стадии преобразований и реформ. И эти изменения ориентированы на работу с детьми с особыми образовательными потребностями. Институты закрытого специального образования показали свою несостоятельность. Ребята, обучающиеся в интернатах выходят в общество практически не готовыми к реалиям жизни, не социализированными. Им трудно адаптироваться в обществе. Изменение подходов к обучению и воспитанию детей с ограниченными возможностями развития (далее – детей с ОВР) направлено на формирование и развитие социально-активной личности, обладающей навыками социально-адаптивного поведения. Одним из путей реализации этой задачи является образовательная инклюзия, которая рассматривается, прежде всего, как средство социальной реабилитации, не только самого ребенка, но и его семьи. Кроме этого, развитие инклюзивного образования обеспечивает равные права, доступность, возможность выбора подходящего образовательного маршрута для любого ребенка вне зависимости от его физических и других возможностей.

Поддерживая инклюзивную культуру, реализуя инклюзивную политику и практику, образовательные учреждения действуют в инновационном режиме. При этом одной из основных становится задача – создать устойчивую, развивающуюся, эффективно действующую систему психолого-педагогического сопровождения инклюзивного образования в учреждениях образования.

В нашей школе служба сопровождения осуществляет свою деятельность в составе следующих специалистов: педагог-психолог, учитель дефектолог- логопед, инструктор ЛФК. Специалистами службы сопровождения организована коррекционно- развивающая индивидуальная, подгрупповая групповая работа. Занятия проводятся на государственном и русском языках. Координирует работу службы заместитель директора по индивидуальному специальному образованию Ханина Лилия Владимировна, педагог-психолог высшей категории. Учителя дефектологи – логопеды Кожумова Гаухар Амангельдиевна учтель первой категории, Беркинбаева Арухан Аманкелдиевна- молодой специалист, педагог-психолог Касымова Роза Болатжановна, инструктор ЛФК Купяшаров Жоломан Керимович, социальный педагог Байгужина Динара Толпыховна.

Занятия, проводимые педагогами помогают ребятам как в развитии и коррекции познавательных процессов (мышления, памя-ти, внимания, восприятия), так и в формировании и коррекции эмоционально-волевой, лич-ностной сферы.

Хочется отметить огромную поддержку со стороны городского отдела образования в лице руководителя Касимовой Гули Кенесовны. Гуля Кенесовна с пониманием относится к этому новому и сложному направлению образовательного процесса. Уже в этом учебном году акиматом города были выдели материальные средства и закуплено оборудование для кабинетов ЛФК, психолога, дефектолога, логопеда. Проведен ремонт кабинетов.

В небольшом фоторепортаже мы отразили наши трудовые будни.

Л. В. Ханина,
заместитель директора КГУ
«Общеобразовательная школа №2
г.Приозёрск»
по специальному образованию,
педагог- психолог высшей категории

На фото:
кабинет педагога-психолога.

СЕНІМ ТЕЛЕФОНДАРЫ ТЕЛЕФОНЫ ДОВЕРИЯ

“Приозерск қалалық мәслихатының аппараты” мемлекеттік мекемесі сенім телефоны 5-49-16
Мәслихат хатшысы азаматтарды жеке мәселелері бойынша күн сайын, демалыс күндерінен басқа, сағат 17.00 ден 18.00 ге дейін қабылдайды.

Телефон доверия ГУ “Аппарат Приозерского городского маслихата” 5-49-16
Секретарь городского маслихата принимает граждан по личным вопросам ежедневно с 17.00 по 18.00 часов, кроме выходных
***

“Приозерск қаласы әкім аппараты” ММ сенім телефоны 5-41-53
Азаматтарды жеке сұрақтарымен қабылдау уақыты: Қала әкімі - әр аптаның дүйсенбі күні сағат 17.00 ден бастап. Әкім орынбасары (коммуналдық сала) - әр аптаның сейсенбі күні сағат 17.00 ден бастап. Әкім орынбасары (әлеуметтік сала) - әр ап-таның сәрсенбі күні сағат 17.00 ден бастап

Телефон доверия ГУ “Аппарат Акима города Приозерск” 5-41-53
График приема граждан:
Аким города - еженедельно по понедельникам с 17.00 часов
Заместитель Акима (коммунальная сфера) - еженедельно по вторникам с 17.00 часов
Заместитель Акима (социальная сфера) - еженедельно по средам с 17.00 часов.
***

«Приозерск қаласының ветеринария бөлімі » мемлекеттік мекемесінің сенім телефонының нөмірі: (871039)5-32-45
Бөлім басшысының азаматтарды қабылдау кестесі - Әр аптаның дүйсенбі-бейсенбісі сағат 16.00 ден бастап 18.00 дейін

Телефон доверия ГУ «Отдел ветеринарии города Приозерск», (871039)5-32-45
График приема граждан руководителем отдела – Еженедельно понедельник- четверг с 16.00 до 18.00 часов.
***

«Приозерск қаласының ішкі саясат, мәдениет және тілдерді дамыту бөлімі» мемлекеттік мекемесінің сенім телефоны 5-30-82
Бөлім басшысының азаматтарды жеке сұрақтарымен қабылдау уақыты - сейсенбі, бейсенбі күндері сағат 17.00 ден 18.00 ге дейін

Телефон доверия ГУ «Отдел внутренней политики, культуры и развития языков города Приозерск» 5-30-82
График приема граждан по личным вопросам руководителя отдела – по вторникам и четвергам с 17.00 до 18.00 часов
***

“Приозерск қаласының тұрғын-үй коммуналдық шаруашылығы, жолаушыларкөлігі және автомобиль жолдары бөлімі” ММ сенім телефоны 5-28-57
Бөлім басшысының азаматтарды жеке сұрақтарымен қабылдау уақыты - күн сайын сағат 17.00 ден 18.00 ге дейін.

Телефон доверия ГУ “Отдел жилищно - коммунального хозяйства, пассажирского транспорта, автомобильных дорог и жилищной инспекции города Приозерск” 5-28-57
График приема граждан руководителем отдела ежедневно с 17.00 до 18.00 часов.
***

«Приозерск қаласының жер қатынастары, сәулет және қала құрылысы бөлімі» ММ сенім телефоны: 5-32-48

Телефон доверия ГУ «Отдел земельных отношений, архитектуры и градостроительства города Приозерск»: 5-32-48
***

«Приозерск қаласының жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі» мемлекеттік мекемесінің сенім телефоны 5-21-08
Бөлім басшысының азаматтарды жеке сұрақтармен қабылдау уақыты: дүйсенбі, сәрсенбі сағат 17.00ден 18.00-ге дейін.

Телефон доверия ГУ «Отдел занятости и социальных программ города Приозерск» 5-21-08.
График приема граждан по личным вопросам руководителя отдела: понедельник, среда, с 17.00 часов до 18.00 часов
***

“Приозерск қаласының білім бөлімі” ММ сенім телефоны: 5-32-92
Бөлім басшысының азаматтарды жеке сұрақтарымен қабылдау уақыты сәйсенбі күні: 16.00 ден 18.00-ге дейн

Телефон доверия ГУ “Отдел образования города Приозерск” 5-32-92
График приема граждан руководителем отдела вторник: с 16.00 до 18.00 часов
***

«Приозерск қаласының кәсіпкерлік және ауыл шаруашылығы бөлімі» ММ сенім телефоны 5-32-99
Бөлім басшысының азаматтарды қабылдау кестесі - сәрсенбі сағат 17.00ден 18.00ге дейін.

Телефон доверия ГУ «Отдел предпринимательства и сельского хозяйства города Приозерск» 5-32-99
График приема граждан руководителем отдела - среда с 17.00 до 18.00 часов
***

«Приозерск қаласының құрылыс бөлімі» ММ сенім телефоны 5-20-17, 5-32-18.
Бөлімнің басшысының азаматтарды қабылдау кестесі –дүйсенбі – жұма сағат 16.00 ден 18.00 ге дейін.

Телефон доверия ГУ «Отдел строительства города Приозерск» 5-20-17, 5-32-18.
График приема граждан руководителем отдела - понедельник – пятница с 16.00 до 18.00 часов
***

«Приозерск қаласының дене шынықтыру және спорт бөлімі» ММ – нің сенім телефоны 5-29-62.
Бөлім басшысының азаматтарды жеке сұрақтарымен қабылдау уақыты: сәрсенбі күні: 17.00 ден және жұма күні: 18.00 ден бастап

Телефон доверия ГУ «Отдела физической культуры и спорта города Приозерск» 5-29-62.
Личный прием граждан руководителем отдела: среда с 17.00, Пятница с 18.00 час.
***

“Приозерск қаласының экономика және қаржы бөлімі” РММ сенім телефоны: 5-32-19, 5-24-87
Бөлім басшысының азаматтарды жеке сұрақтармен қабылдау уақыты - күн сайын сағат 17.00ден бастап.

Телефон доверия ГУ “Отдел экономики и финансов города Приозерск” 5-32-19, 5-24-87
График приема граждан руководителем отдела - ежедневно, с 17.00 часов.

Собственник: ИП Бухарбаева А.А.
Газета «Приозерский вестник» зарегистрирована в Министерстве связи и информации Республики Казахстан Свидетельство о постановке на учет СМИ **№ 15037-Г** от 26.12.2014г.
Адрес редакции: 101100 г. Приозерск, ул.Космонавтов, д.5-107.
Справки по тел. +7-705-981-86-79 (Гл. редактор), +7-702-604-02-60 (тех. редактор)
E-mail: prz_westnik@mail.ru **Веб-сайт**: www.prio-vestnik.kz
Газета отпечатана в ТОО «Арко» г. Караганда, ул. Сатпаева 15. Заказ № 49/537. Тираж: 500 экз., объем-2 п.л., формат - А2, 8 стр.

Главный редактор: Кенжебеков Б.А.
Технический редактор: Струментов А.В.
Для подачи частных объявлений и рекламы обращаться по тел: +7-705-466-60-63
Корреспонденция принимается на электронный адрес: prz_westnik@mail.ru

Газета распространяется в местах продажи газет и журналов (киоски печати, магазины, рынки), в редакции и частными распространителями в г.Приозерске и г.Караганде, а также по подписке во всех городах и районах области.
Подписной индекс - 65041

Письма, рукописи, фотографии и рисунки не рецензируются и не возвращаются. Ответственность за точность приведенных фактов, статистических данных, собственных имен, географических названий и других данных несут авторы публикаций. Редакция не несет ответственности за содержание рекламных объявлений. Мнение авторов может не совпадать с мнением редакции. Перепечатка материалов без согласия редакции запрещена.